

De genetivi apud priscos scriptores Latinos usu.

Quantum post Holtzii syntaxin priscorum scriptorum Latinorum, qui ipse fundamenta quasi iacere et viam munire voluit ad historiam linguae Latinae, praestandum sit, ut priscae latinitatis corpus ut ita dicam perfectum et ab omni parte absolutum conficiatur, — Draegeri enim *Historische Syntax der lateinischen Sprache*, in prisca latinitate enarranda fere prorsus pendet ex Holtzii syntaxi illa — cum multi saepe antea, tum nuper Studemund in *Studiis in priscos scriptores Latinos collatis* vol. I p. VI sq. exposuit. Itaque quamquam a multis viris doctis nostra aetate in hanc provinciam accuratissime et diligentissime inquiri coeptum est, tamen tantum abest, ut iam omnia sint satis explorata et patefacta, ut non paucae quaestiones grammaticae restent, quae denuo tractandae atque examinandae sint. Atque equidem nunc mihi genetivi apud priscos scriptores usum accuratius perquirendum proposui, qui ab certa illa loquendi ratione, quam Ciceronis aetate valere constat, multis in rebus abhorret. Sed priusquam ad rem ipsam adgrediar, hoc mihi commemorandum esse puto, me praeter genetivum subiectivum, obiectivum, possessivum, qui quidem nihil singulare in se habeant, cetera omnia huius casus genera historica ut ita dicam ratione esse pertractaturum omniaque quantum fieri potest exempla, etiamsi non ita discrepent a communi aureae aetatis consuetudine, allaturum, ut in uno eoque facili quamque brevissimo conspectu res tota ponatur.

Genetivus appositivus (definitivus, explicativus, epexegeticus) cf. Holtze I p. 7 sq. p. 340. Draeger I § 202, 1. 2. Propria vis atque natura genetivi elucet in ea coniunctione duorum substantivorum, quae proxime accedit ad appositionem, i. e. ubi alteri substantivo ea notio, qua illud continetur aut definitur, in casu genetivo apponitur. Cuius genetivi usus cum omnino apud priscos scriptores angustis finibus coercitus est, tum nominum geographicorum cum substantivis *urbs, oppidum, promunturium* coniunctorum exempla nulla inveniuntur. Ex substantivo

nomen pendet genet. appos. his locis: Pseud.*) 1108 nomen servitutis ferunt. Caec. Stat. Com. 76, 254 nomen virginis deintegravit = virginitatem. Afran. Com. 173, 57 novercae nomen huc adde impium. 206, 326 nominis matronae sanctitudinem. Vocabulo res per circumlocutionem semel est usus Plautus Amph. 633 res voluptatum = voluptates. Alterum exemplum, quod ab Holtzio et Draegero affertur ex Truc. I 2, 39 rem — amoris = amorem, auctoritate cod. A: Veneris publicum aut Amoris (Stud.) refutatur, item ex eadem fabula II 1, 4 ob amoris prandium = ob amorem, A: praedium. Sed huc referendae sunt tales quoque circumlocutiones ut Mil. 599 nostri spolia consili = consilium nostrum (cf. Lor. ad h. l.) Capt. 841 exigam omnis maculas maerorum. Poen. I 1, 70 inest amoris macula. Mil. 233 regio astutiarum mearum. 886 regionem fugere consili. 883 lorea (coniect.) orationis. Most. 688 senatum consili — convoco. Mil. 502 supplicium virgarum. Pers. 419 suduculum flagri. Poen. I 1, 73 infortuni ballista. Amph. prol. 68 pignus togae. Eun. Ann. I 96 sq. corpora sancta avium = aves. In aliis eius modi coniunctionibus duorum nominum vel abstractorum vel concretorum id substantivum, quod in nominativo ponitur, fere in adiectivum mutari potest. Asin. 473 flagitium hominis = flagitiosus. Cas. II 1, 8. III 2, 22. Men. 489. 709. — Asin. 297 gymnasiium flagri. Aul. IV 8, 3 hominum mendicabula = mendici. Cas. II 1, 13 stabulum nequitiae. Most. 350 st. confidentiae. Pers. 418 st. servitutum. Truc. II 7, 31 st. flagiti. Curc. 192 Ebriolae persollae nugae = nugatoria coniec. Ussing in edit. sua. Ebriola's persolla, nugae Gz. Curc. 614 scelus viri. Mil. 1434. Truc. II 7, 60. — Pers. 192 scelus tu pueri's. Rud. 456 se. lenonis (coniect.). — Bacch. 829 scelerum caput. Curc. 234. Mil. 494 (cf. Lor. Br.) Pseud. 446. 1054. Rud. 1098. — Pseud. 132 periuri caput. Rud. 1099. — Merc. 755 satis spissum filum mulieris. Pers. 204 deliciae pueri. 849 frustum pueri. Poen. I 2, 61 monstrum mulieris. Eun.***) 696 monstrum hominis. Poen. V 5, 31 hallex (talax) viri. Pseud. 893 coqui sublingio. Pseud. 817 senapis scelera (coniect.) Rud. 733 flagiti flagrantia. Novius Com. 268, 88 hominum quisquilliae (coniect.)

Genetivus materiae sive generis et raro et apud poetas tantum invenitur. Qui cum materiam vel partes exprimat, ex quibus aliquid constat vel compositum est, interdum magna similitudo intercedit inter hunc genetivum et genetivum quantitatis. Asin. 487 argenti nummus. Aul. I 2, 30. Most. 535. 1080. Poen. III 4, 22. Pseud. 97 (cf. Lor. ad h. l.) 299. — Mil. 1061

*) In afferendis exemplis usus sum his editionibus: Legis XII tabb. reliquiae ed. Schoell. 1866. — Livii Andronici Odysseae reliquiae ed. Günther Progr. Greiffenberg 1864. — Cn. Naevii Belli Punici reliquiae rec. Vahlen 1854. — T. Macci Plauti com. Trin.² Mil. Bacch. Stich. Pseud. Men. Most. Pers. Merc. ex rec. Ritschelii. Amph. Capt. Rud. Asin. ex rec. Fleckeiseni 1850. 51. Epid. Curcul. rec. Goetz 1878. 79. Poen. Cas. ed. Geppert 1864. 66. Aulul. rec. Wagner 1866. Trucul. ed. Spengel 1868. Cist. ex rec. Gronovii 1664. — P. Terenti com. ex rec. Fleckeiseni 1858. — Q. Enni Annalium fragm. rec. Vahlen: Ennianae poes. reliquiae 1854 p. 1—88. — Scaenicae Roman. poes. fragm. rec. Ribbeck alt. edit. — M. Catonis praeter librum de re rust. quae exstant rec. Jordan 1860. — M. Catonis de re rust. ed. Schneider 1794. — C. Lucili sat. rel. em. L. Müller 1872. — Praeterea perlustravi Oratorum Roman. fragm. Meyer ed. alt. 1842; Historicorum Roman. rel. I. Peter 1870; Fontes iuris Rom. antiqui Bruns 3 edit. 1876, quae quidem pertineant ad medium saeculum urbis septimum et Monumenta epigraphica liberae rei publicae (Corpus Inscript. Latin. vol. I ed. Mommsen) usque ad exitum septimi urbis saeculi.

**) De genetivi usu Terentiano extat Liebighii commentatio Oels 1853.

talentum Philippum (sc. nummorum) auri. Trin. 1158 ille auri Philippum. Pseud. 629 libella argenti. Capt. 947. De locutionibus talentum argenti, mina argenti, quippe quibus pondus quoddam significetur, v. genet. quantitatis. — Aul. III 3, 6 fustis fissorum. Epid. 28 (I 1, 26) fasces virgarum. Cornel. Sisenna Hist. IV Pet. p. 289, 9 fasces sarmentorum. Men. 913 ellebori unguen. Pers. 782 vehiculum argenti. Poen. II 35 visci globi. Stich. 213 potiones mulsi. Mil. 1065 argenti montes. Phorm. 68 montes auri. Epid. 84 (I 1, 78) montes mali. Merc. 618. — Most. 352 mali maeroris montem. Pseud. 189 frumenti acervi (cf. Lor.). Men. 988 saltus damni (cf. Br.). Merc. 163 thesaurum mali. 641. — Trin. 314 damni conciliabulum. 553 hospitium calamitatis. Acc. Trag. 218, 633 flucti cruoris. Lucil. XX 4 ius maenarum. Poen. V 4, 14 Juppiter, qui genus colis hominum = genus humanum. Trin. 290. — Enn. Ann. I 84 genus altivolantum. III 149 Graium genus. VI 187 stolidum genus Aeacidarum. Enn. Trag. (R.) 54, 269 deum genus et caelitum. 68, 362 stirps liberum. 68, 363 liberorum genus. Pompon. Com. 243, 119 omne piscati genus. Alia eius modi exempla, quibus pars quaedam indicatur v. sub genet. quant.

Genetivus possessivus. Cum omnes huius modi genitivos enumerare et longum neque operae pretium sit, sufficiat hoc loco rarioris generis exempla afferre. Ac primum quidem ellipsin nominis regentis, ex quo pendet genet. poss. ut templum, servus commemorabo. Adel. 582 ubi ad Dianae veneris. Pompon. Com. 245, 133 ad Veneris est profectus. Amph. 383 Amphitruonis te esse aiebas Sosiam sc. servom. 411 equidem sum Amphitruonis Sosia. Curc. 230 estue hic Palinurus Phaedromi? Andr. 357 huius video Byrriam. Amph. 346 Possum scire quous sis? 375, 378. Truc. II 7, 44 cf. Pompon. Com. 227, 14 sq. — Amph. 483 eorum Amphitruonis alter est, alter Jovis sc. filius. Heaut. 985, 996 Ellipsis vocabulorum filius, filia, uxor inter duo nomina propria apud priscos scriptores non invenitur. Iam sequantur exempla genetivi possessivi, qui intercedentibus verbis esse et fieri cum subiecto coniungitur. Bacch. 578 harum sunt aedes. Cas. II 2, 29 hoc viri censeo esse. Alia exempla v. Cist. III 2. Curc. 39. Poen. V 3, 18. Rud. 967, 1021, 1091, 1094, 1361. Stich. 545. Trin. 178, 521, 533, 534 (coniect.) 536. Andr. 810. Adel. 625. Caec. Stat. Com. 53, 104 quod matris fuit. Ex inc. Com. 124, 75 villa est patru. Cat. r. r. c. 146, 2 domini esto. Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 6 iudicium — eorum h. l. esto. Lex Anton. de Term. C. J. n. 204 I 12 sq. Quei agrei — Thermensium maiorum Pisidarum — sunt fueruntve. I 27 sq. I 33. II 24 sq. — I 15 quaeve insulae eorum sunt fueruntve. — Cas. prol. 15 iuniorum qui sunt. Cat. Orig. V. (J.) 23, 7 haud scio an partim eorum fuerint. Cat. orat. XL (J.) 58, 8 si trium virum sim. — Huc spectant quoque ii genetivi, quos vulgo ellipsi voc. officium, signum, res interpretamur. Capt. 583 est miserorum. Most. 190 matronae non meretricis est. Poen. III 1, 20 servoli esse duco. Stich. 765 prostibulist. Truc. II 4, 80 sq. non amantis mulieris sed socianni unanimitatis, fidentis fuit. Caec. Stat. Com. 46, 68 inepti est. Lucil. IX 11 praetorumst cf. XIV 25. XXVI 8. XXVIII 51. Andr. 187 iniqui patris est. Adel. 734 simulare certe est hominis. Pro genetivo pron. person. Latinos usos esse pronom. possessivis, iam tirones discunt. Asin. 190 non meumst: Nec meum quidem edepol. Mil. 1363. Pers. 46. Poen. III 1, 69, 70. Rud. 341. Stich. 716. Trin. 123, 631. Enn. Satur. rel. p. 159, 36 (V.). Andr. 678. Heaut. 549, 578. Acc. Trag. 150, 108. Interdum ad accuratiorem dictionis definitionem substantiva illa officium, signum, res adduntur. Aul.

IV 1, 7 hoc servi esse officium reor. Cas. III 3, 22 non matronarum officium est. Most. 27 hocine boni esse officium servi existumas. 412 id viri doctist opus. Poen. I 3, 18 meum est istuc officium. Pseud. 377, 913. — Stich. 297 neque id viri officium arbitror. Trin. 174 quid fuit officium meum. 962 si capitis res sit. Andr. 168 tuomst officium. 236 hocinest officium patris. 330 officium liberi esse hominis puto. Heaut. 120 animist pudentis signum. Phorm. 139 istuc virist officium. Adel. 966 non mediocris hominis haec sunt officia. Pacuv. Trag. 110, 269 id viri est officium. Lucil. IX 64 nummi opus atque assis.

Genetivus obiectivus. Cum varia huius genetivi genera apud priscos quoque scriptores inveniantur, supersedeo magnam exemplorum vim hic afferre unumque id adnotabo, priscos scriptores praepositiones pro genetivo obiectivo prorsus evitasse. Deinde breviter attingam attractionem illam pronom. demonstr. hic, is, iste pro genet. obiect. (cf. Br. ad Mil. 769). Capt. 358 gratia ea i. e. eius beneficii 374 copiam istam. 721 petito gratiam istam. 934 di eam potestatem dabunt. Cist. II 3, 84 hanc gratiam. Mil. 769 hanc copiam. 971 eam copiam. 1233 iste metus. Pers. 258 eam fore mihi occasionem. 756 eas (R. ea re) vobis gratis habeo. Poen. V 4, 84 eas (Gepp. eius) gratias agere. Pro genetivo obiectivo pronominis person. usurpari pron. possess. notum est; huius constructionis unum exemplum inveni: Phorm. 1016 neque negligentia tua neque odio id fecit tuo. Heaut. 307 desiderio id fieri tuo, iam Bendl. omisit tuo. cf. Adel. 75 potius sua sponte facere quam alieno metu. — Duo genetivi ex eodem substantivo pendent, quorum alter subiectivus est alter obiectivus, quam dicendi rationem ab optimis scriptoribus brevitatis studiosis non semper defugit nemo nescit, a scaenicis vitabantur, quoniam in dialogis nexus verborum quam maxime pellucidus sit oportet. Hoc unum exemplum mihi occurrit: Poen. V 4, 15 quem penes spes vitae sunt hominum. — Nec saepe duo genetivi substantivo ita adiuncti sunt, ut alter ex altero pendeat. Naev. Bell. Pun. I 7 ei venit in mentem hominum fortunas (Gen.). Bacch. 601 illius (Gen. sub.) sum integumentum corporis (Gen. ob.). Stich. 283 in exspectationest Epignomi adventus viri. Trin. 737 facere id eius (Gen. sub.) ob amicitiam patris (Gen. ob.). Merc. 241 uxoris dotem simiae. Pseud. 951 ubi sit os lenonis aedium. Rud. 199 haec eius sunt bonorum reliquiae. Truc. II 7, 47 sq. petili doni causa Olerum atque escarum et poscarum. Amph. 486 Alcumenae huiusce honoris gratia. Aul. prol. 25 eius honoris gratia. Caecil. Stat. Com. 71, 216 vide hominis. quid fert morum similitas. Pacuv. Trag. 118, 329 sq. neque fratris necis neque eius gnati parvi. 164, 219 scelerum fratris delitor. Afran. Com. 210, 346 non dolorum partitionis veniet in mentem tibi. Duorum genetivorum alter est gen. partitivus his locis: Capt. 809 eorum si quousquam scrofam conspexero. Men. 812 deosque do testis —: Qua de re aut quous rei rerum omnium? Mil. 1061 talentum Philippum auri. 1064 plus mi auri millest modiorum Philippi. Stich. 587 nunc mihi medimnum mille esse argenti velim. Truc. I 1, 4 amantum summa summarum. Heaut. 269 nequid huius rerum ignores. Turp. Com. 110, 209 sq. nil quicquam a me adeptus praemi nec fructus tuae Benignitatis atque obsequii. Cat. r. r. c. 10, 1 oletum agri iugerum CCXL. Tres genetivi leguntur Trin. 1158 Spondeo et mille auri Philippum dotis. Ut duos genetivos evitaret Terentius Heaut. 652 praepositione usus esse videtur: ne expers partis esset de nostris bonis. Nam alio loco praepositionem pro genetivo partit. apud Terentium non inveni. Ex his quae attuli exemplis

apparet, Draegerum I^o § 205 suo iure contendisse, casu factum esse, quod adhuc exempla genetivorum inter se pendentium ex prisca scriptoribus a grammatis allata non sint.

Genetivi gerundii et gerundivi ex substantivis, quibus causa, gratia, ergo adicere liceat, et adiectivis pendentibus. Cum Holtze II p. 53 sq. iam magnam exemplorum copiam congresserit, equidem satis habeo ea afferre, quae ab illo omissa sunt. Causa Hecy. 255 retinendi causa. 342 visendi. Afran. Com. 181, 134. Pompon. 240, 97. Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 65 tribuendi. Lex agr. C. J. n. 200, 51 rei procurandae. Sent. Minuc. C. J. n. 199, 31 colendi. Lex Anton. de Term. C. J. n. 204, II 9 hiemandi. Lex Cornel. de sic. et venef. (Br. p. 81) hominis necandi furtive faciendi. — Gratia Pacuv. Trag. 82, 43 parentum incertum investigandum gratia. Acc. e. l. 164, 217 epulandi gratia. — Ergo Cat. r. r. c. 139 illiusce sacri coercendi ergo c. 141, 3 lustrari faciendi ergo. Nominativus est causa Phorm. 50 puer causa erit mittendi. — Pausa Eum. Ann. inc. fr. p. 83, 572. Lucil. I 13. Acc. Trag. 174, 290. — Copia Capt. 748, 852. Mil. 1226. Trin. 1131. Eum. prol. 21. Heaut. prol. 29, 282. Pacuv. Trag. 91, 117. — Lubido Trin. 745; ceteris locis hoc subst. cum infin. constructur. — Occasio Capt. 117. Amph. fragm. abiendi. — Potestas Truc. II 2, 38. Andr. 52. Pacuv. Trag. 80, 24. — Spatium Capt. 743. Phorm. 701 sq. apparandi nuptias etc. (Umpf.). Pacuv. Trag. 102, 207, 103, 220. — Spes Phorm. 826 sq. Afran. Com. 210, 350. — Tempus Trin. 432. Ph. 828. Hecy. prol. 44. — Locus Capt. 211 sq. (Br.) colloquendi (codd. loquendi). Mil. 601. Heaut. 218. Acc. Trag. 190, 418, 192, 432. — Via Poen. III 3, 16. Heaut. 583. — Finis Phorm. prol. 22, 23. — Exercitus Capt. 153. — Pars Asin. 519. — Satietas Poen. I 2, 6. — Labor Pseud. 5 sq. — Compendium Pseud. 605. — Intercapedo Turp. Com. 108, 184. — Studium Lucil. XXX 82. — Prolixitudo Pacuv. Trag. 92, 127. — Astutia e. l. 122, 358. — Satietas e. l. 132, 410. — Insolentia e. l. 172, 276. — Vicissitas e. l. 212, 586. — Morbus Cat. orat. XXXIX (J.) p. 57, 29. — De rara constructione Capt. 852 nominandi istorum tibi erit magis quam edundi copia, et Heaut. prol. 29 novarum qui spectandi faciunt copiam v. Br. ad Capt. 849 et Draeg. II § 597, d. α. Falso autem huc refert Draeger I. l. d. β. haec duo exempla: Capt. 1008 lucis das tuendi copiam, quoniam lux apud Plautum plerumque generis masc. est et Hecy 372 eius (Philuminae) videndi cupidus, quae constructio ex analogia pronominum personalium videtur conformata esse. cf. Kühner, Ausführliche Grammatik der lat. Sprache II. § 132 A. 11. Itaque totus ille locus p. 799 sq. d. β. apud Draegerum delendus est. — Denique restant duo loci, ubi gen. gerund. constructione graeca imprimisque apud Tacitum usitata consilium quoddam exprimit. Draeg. II p. 801. Kühner II § 132 c. Adel. 270 ne id adsentandi magis quam quo habeam gratum facere existumes, et Lucil. XI 4 sq. viai sternendai iaciendum huc aggerem. Nam Rud. 1374 ius iurandum rei servandae non perdundae conditumst, pro dativo potius iste casus habendus est. — Exempla liberioris usus infinitivi pro gen. gerundii post substantiva congressit fere omnia Holtze II p. 29 et p. 42. Omisit Trin. 626 est lubido audire. 865 magist lubido observare. Acc. Trag. 174, 291 tempusque in castra revorti. Ex inc. Trag. 269, 226 pro lubiumst petere amicitiam et fidem. Delenda sunt apud Holtzium II p. 42 Men. 552 sq. (III 3, 28 sq.) Sed quid ego cesso, dum datur mi occasio Tempusque, abire ab his locis, ubi infin. abire pendet ex verbo cesso, et Poen. III, 3, 46 tu, si te di amant, agere tuam rem occasiost, ubi cum Acidalio age pro agere legitur.

Restat ut de adiectivis cum genetivo gerundi coniunctis pauca dicam. Atque apud Plautum, nisi omnia me fallunt, nullum huius constructionis exemplum extat, ex aliis scriptoribus adnotavi haec: Hecy. 91 cupida redeundi, abeundi a milite Vosque hic videndi. 283 cupidus redeundi domum. 372 eius videndi cupidus. Cat. ad Marc. fil. (J.) 78, 13 colendi peritus. e. l. 80, 1 dicendi peritus. Cat. r. r. praef. 3 studiosus rei quaerendae.

Genetivus qualitatis. Prisci scriptores multo artioribus finibus huius genetivi usum circumscriptum tenent quam ablativum qualitatis.*) Nam omissis sescentis illis formulis huius modi, eius modi, istius modi, quous modi, alius modi (semel apud Fannium Ann. I Hist. Pet. p. 138, 3. sq.) nihili, bonae frugi et illis genetivis, qui quantitatem quandam exprimunt, quique permulti apud Catonem de re rust. leguntur (ut c. 10, 1 oletum agri iugerum CCXL., c. 11, 1 vineam iugerum C. c. 18, 7 fundamenta pedum duorum, c. 18, 8 trabes pedum XXII. etc. etc.) unius substantivi pretium genet. qual. saepius invenitur. Epid. 410 (III 3, 29) servom quantivis preti. Pers. 625. Andr. 856. — Heaut. 64 agrum — preti maioris. Adel. 891 sq. hominem maxumi preti. Aul. IV 10, 60 nullust tam parvi preti. Trin.² 257b. Hecy. 799. — Cas. I. 10 vilice haud magni preti. Cure. 167. Mil. 145. Stich. 235. — Asia. 858 minimi mortalem preti. Bacch. 444. Cas. III 4, 4. Epid. 494 (III 4, 58). 502 (III 4, 66). Men. 489. Mil. 558. Trin. 925. Similiter dictum est Truc. II 7, 49 amas hominem non naucci?^{**}) et Bacch. 1102 hoc servom meum non naucci (Pareus interpret. contemptissimum) facere esse ausum. Quo loco non recte Lorenzium ad Most. 1028 Kühnerum II § 86, 5 alios voces non naucci cum verbo facere coniunxisse, sententia ipsa huius loci docet. Cum verbis coniunctam hanc vocem v. sub gen. pretii. — Huc referendus est quoque genetivus nihili, qui pro adiectivo aut cum substantivo coniunctus aut solus apud Plautum legitur. (cf. Lor. ad Pseud. 1085.) Bacch. 904 homo nihili. 1188. Cas. II 3, 29. Mil. 285. Trin. 1013. 1017. Truc. II 3, 12. 7, 40. III 2, 27. — Cas. III 2, 29 illum nili, decrepitem virum. Cas. II 3, 22 Eho tu, nihili cana eulex. Merc. 125 nimis nihili tibicen siem. Mil. 180 propter nihili bestiam. Stich. 189 nihili — verbum. Eun. Com. 154, 10. (V.) Illic nugator nili (codd. nihil). — Asia. 472 impure, nihili, non vides? 859 madidum, nihili, incontinentem. Cum verbis aestimandi cf. nihili sub gen. pretii. — Eadem significatione usurpatur formula nulli rei, quam non dubito quin Holtze I p. 307 et Draeger I² § 194 falso dativum esse putent: Stich. 718 nulli rei erimus postea, et Cat. inc. libr. (J.) p. 85, 7 Qui tantisper nulli rei sies dum nil agas. cf. Ritschl Op. II p. 692. Itaque Gronovium recte scripsisse mihi persuasum est Gell. VI 11, 2 veteres homines appellaverunt — „nequam“ hominem nihili, nulli rei neque frugis bonae (Hertz, variet. lect. Gronov. p. XVI.) Jam ut ad hanc, quam modo commemoravi, locutionem transeam, quae vulgo legitur frugi bonae, magna est disceptatio inter doctos homines, utrum pro casu genetivo (sic Brix ad Capt. 953. Bergk Auslaut. D im alten Latein p. 78 A. 3. p. 98. p. 163) an pro dativo (Lorenz ad Pseud. 448. Draeger I² § 194. Nielaender, der factitive Dativus etc. Krotoschin 1874, p. 26) habenda sit. Equidem iam ex loco Gelliano, quem modo laudavi, satis apparere existimo, frugi bonae et frugi aequae ac nihili, trioboli, nulli rei esse genetivos qualitatis.

*) De ablativo qualitatis cf. Ebrard De ablativi, locativi, instrumentalis apud priscos scriptores Latinos usu 1879. § 44 sq. Commentatio ex supplementis annalium philologicorum seorsum expressa.

**) cf. Lucianus Müller. quaeritur de eo quod est naucci facere et sim. Philol. XXXVII p. 357—60.

Ad exempla prioris formulae, quae Lorenz l. l. attulit, adde: Cas. II, 5, 19: siquidem tu frugi bonae es. Curc. 521 bonae frugi sies. Merc. 521 bonae hercle te frugi arbitror. Poen. IV, 2, 23 quasi ipse sit frugi bonae. V, 4, 56 tu frugi bonae es. Truc. I, 1, 20 atque est benignus potius quam frugi bonae. — Frugi sine adiectivo ut nihili aut attributi aut praedicati loco usurpatur. Amph. 959 servom — frugi. Aul. IV 1, 1. Cas. II 3, 37, 50. — Asin. 856 sq. virum — siccum frugi continentem. 861 illum hominem semper sum frugi ratus. Bacch. 654. Epid. 693 (V 2, 28). Trin. 1018. Heaut. 580. Adel. 959, 982. — Curc. 502 nec quisquam — frugi. — Asin. 175 frugi esse volt. Aul. IV 9, 6. Bacch. 370, 665. Epid. 493 (III 4, 57.) Mil. 1360. Pers. 454, 841. Poen. III 4, 11. V 2, 3, 138. Trin. 441, 1182. Eun. 608, 816. Heaut. 597. — Reliqua exempla genetivi qualit. sunt haec: Aul. II 4, 46 trium litterarum homo. Men. 542 duom nummum stalagmia. Truc. II 3, 13 mille passuum peperit moram. Heaut. 909 decem dierum vix mihi est familia. Phorm. 393 talentum rem reliquisset decem. Capt. 471 uni subselli viri (cf. Br.) Stich. 489. — Capt. 887 quouis erat tunc nationis. Merc. 525 generis Graecist.*). Men. 100 ipse escae maxumae. Vidul. fragm. I 25 (Stud.) servus — cibi minimi. Pompon. Com. 231, 39 non multi sed temeti plurimi. (cf. Hor. carm. I 36, 13 Damalis multi meri. Cic. ad famil. IX 26, 4 multi cibi hospes.) Most. 782 magni sunt oneris. Men. 269 homo iracundus, animi perditus.**). Merc. 828 istarum esse operarum patrem. Poen. I 2, 36 eius seminis mulieres sunt. 2, 168 non ego homo trioboli sum. II 17 homo trioboli. Pseud. 1196 hominem nullius coloris. (at Rud. 997 quo colorest? Eun. 689 senex colore mustelino. Pacuv. Trag. 94, 147 rubicundo colore. Cat. r. r. c. 109 vinum bono colore.) Andr. 608 nulli consili sum. Eun. Ann. VII 250 sq. homo — verbum paucum. Eun. 408 sq. Immo sic homost: Perpaucorum hominum: Immo nullorum arbitror. Eun. 234 sq. mei loci atque ordinis hominem. Pompon. Com. 249, 163 cuiusvis leporis Liber diademam dedit. Cat. r. r. c. 1, 5 videto quam minimi instrumenti siet. Duobus locis genet. et abl. qualit. coniuncti leguntur: Vidul. Fragm. I 25 (Stud.) Servo pudico tibi si est opus — Cibique minumi maxumaeque industria. Cat. r. r. c. 1, 5 Instrumenti ne magni siet, loco bono siet. — Jam restat unus locus dubiae lectionis Most. 814 te esse humano ingenio existumo, ubi vestigia codicum secuti et Bergk Auslaut. D in alten Latein p. 52 et Müller Prosod. Plaut. p. 630 sq. humani ingeni scribere volunt. Quae constructio repudianda est, quod hoc substantivum apud priscos scriptores nusquam in genetivo qualitatis positum legitur. cf. Ebrard § 44 p. 623 (ubi v. 9 pro Merc. legendum est Most.) et § 45 p. 624. Omissi sunt ab Ebrardio hi loci: Asin. 944 nec quisquamst tam ingenio duro. Bacch. 454 haut consimili ingenio atque illest. 1086 eost ingenio natus. Capt. 402 nos fuisse ingenio hau discordabili. Stich. 116 ingenioist bono. Truc. IV 3,6 colubrino ingenio. Caecil. Stat. 58, 136 habuissem ingenio si sto amatores.

*) Ceteris omnibus locis genus in abl. qualit. positum est. Aul. II 2, 35 quali genere. III 6, 18 genere Geryonaceo. Cist. I 2, 11 summo genere — pater. Pers. 651. Trin. 326. — Trin. 851 hic fungino generest. Ebrard l. l. § 45 unum locum attulit Lucretianum.

**) Ceteris omnibus locis abl. qual. huius substant. invenitur cf. Ebrard. l. l. Adde: Bacch. 612 protervo, iracundo animo, indomito, incogitato sum. 1015 animo cupido fui. Epid. 643 (V 1, 36) animo liquido et tranquillo es. Rud. 685 muliebri animo sum. — Bono animo es saepissime: Mil. 1143, 1206, 1342. Pseud. 322. Amph. 671, 1131. Cist. I 1, 75: II 3, 47.

Genetivus partitivus. Genetivi partitivi duo genera distinguenda sunt: eo enim nomine, quod in genetivo positum est, aut id quod natura totum est significatur, cuius nomen regens partem quandam quae demitur indicat, ut multi hominum, (genetivus qui vulgo vocatur partitivus) aut ea res, quam metimur, cuius nomen regens mensuram quandam exprimit, ut modius frumenti (genetivus quantitatis sive generis sive mensurae). Transitus autem ex illo genere ad hoc saepe ita sensim ac paulatim fit, ut non pauci genetivi, praecipue qui ex substantivis ut pars, numerus, vis pendent in utroque genere numerari possint. Et genetivi partitivi quidem ii vulgo appellantur, qui coniunguntur cum comparativis et superlativis, cum numeralibus et pronomibus masc. et femin. generis; genetivi quantitatis ii, qui pendent ex substantivis mensuram quandam et multitudinem exprimentibus, ex neutris adiectivorum et pronominum, ex adverbis.

1. Genetivus partitivus pendens ex comparativis et superlativis. Prioris generis exemplum mihi nullum occurrit, posterioris non pauca. Scip. elog. C. J. n. 32 duonoro (=bonorum) optumo fuisse viroro. Naev. Bell. Pun. III 38 fortissimos virorum. Naev. Com. 27, 118 pessimorum pessime. Plura exempla conferre supersedeo. Sed priusquam ad alteram partem transeo, hoc unum commemorabo, genetivos cum nominibus positivis coniunctos ut *δῖα γυναικῶν δαιμόνιε ἀνδρῶν*, qui poetis Graecis et scriptoribus Latinis posterioris aetatis valde sunt familiares, a priscis scriptoribus fere prorsus alienos esse. Nam praeter duos illos locos Ennianos, qui vulgo afferuntur, Ann. I 22 dia dearum et I 65 sancta dearum nullum extat exemplum.

2. Genetivus partitivus pendens ex numeralibus et adiectivis numeralibus. Exceptis numeralibus unus et mille, milia nullum numerum apud priscos scriptores cum genetivo coniunctum inveni. Atque unus quidem occurrit: Trin. 1023 quorum unus. Truc. I 2, 8 oenus eorum aliquis. Enn. Trag. 22, 56 Furiarum una. Hecy. 371 una illarum 861 unus omnium. — Mille apud priscos scriptores semper pro substantivo sequente genetivo usurpatur. (Br. ad Trin. 425). Men. 177 mille passum. Lucil. XV 14. Cat. Orig. I (J.) 9, 7. — Trin. 425 m. drachumarum. Heaut. 601. — Trin. 954 m. nummum. 959. 966. 970. 1139. Merc. 491. Rud. 1327. 1406. Heaut. 606 Nov. Com. 272, 115. Lucil. IX 65. African. min. Orat. Mey. p. 184 (ter.). Stich. 587 m. medimnum. — Mil. 1079 m. annorum. — Mil. 1064 m. modium. — Lucil. IX. 21 m. hominum. Claud. Quadrig. Ann. III Hist. Pet. p. 222, 4. — Lucil. XVIII 2 vini mille cadum. — XXVIII 26 m. plagarum. — Restat unum exemplum Bacch. 928 Quom Priami patriam — mille numero navium subegerunt, quod cum mille navium gen. quantit. sit ex subst. numero pendens, nec Draeger I² § 57 recte laudat ad eam quam diximus constructionem probandam, nec Holtze I p. 413, qui hoc loco mille pro adiectivo esse, usurpatum contendit. Bacch. 230 et 272 Seyffert Stud. Plaut. p. 7 scribit vestigia librorum sequens insolito dicendi genere: Mille et duentos Philippum pro vulgata lectione Philippos, similiter ac Varro apud Gell. I 16, 13 mille et centum annorum. Ad plurale milia, quod fere semper cum genetivo constructur (Trin. 152. Poen. II 26 sq. Enn. Ann. 51, 336 etc.) semel vox quae pendet in eodem casu appositively adiungitur: Pompon. Com. 242, 115 milia decem victoriata. cf. de hac constr. Neue II p. 158 sq. Jam devenio ad adiectiva numeralia, quorum cum genetivo coniuncta inveniuntur haec: Nemo Liv. Andr. Trag. I, 8 n. vostrum. Amph. prol. 146. n. horum familiarium. Aul. IV 9, 9 n. horum. Capt. 828 n. hominum (coniect.) — Cas. II. 3, 28. Mil. 761. Poen.

III 1, 37 nemo nostrorum = nostrum.*) 5, 21. IV 2, 39. Stich. 674. Trin. 542 sq. Andr. 963. Eun. 757. Heaut. 574. Hecy. 67. Lucil. I 9. — Nullus Amph. 509. Poen. III 2, 7. Rud. 281. Hecy. 240. — Ullus Most. 712 deorum ullum pro quemquam. Pompon. Com. 225, 3 nec mortalium ullum pro quicquam. — Alter Amph. 483. 1139. Cas. II 8, 9. Epid. 240. (II 2, 56) Mil. 62. Poen. prol. 61. 96. V 2, 135. Cat. orat. XXVI (J.) 52, 12. — Neuter Stich. 141. — Uter Aul. II 4, 42. Cas. II 3, 56. 4, 13. Men. 1085. Amph. Fragm. 9. Heaut. 326. Pacuv. Trag. 84, 62. — Uterque Asin. 688. Truc. V 69. — Utervis Hecy. 525. — Solus Amph. 1083. Phorm. 587.

3. Genetivus partitivus pendens ex pronomibus masc. et femin. generis. Aliquis, Quis Sen. Cons. de Bacch. C. J. n. 196, 4 nequis eorum. Asin. 742 sq. ne quis — familiarium. — Capt. 511. Men. prol. 23. 51. 609. 611. Mil. 262. 431 sq. ne clam quispiam Nos vicinorum imprudentis aliquis inmutaverit. (De hac ratione dicendi, quae in sermone vulgari saepius occurrit v. Brix Nov. annal. 1870 p. 779. Lor. ad Most. 736. ad Pseud. 786). — Most. 130. Trin. prol. 4. Vidul. fragm. II 1. (Stud.) Heaut. prol. 1. Titin. Com. 141, 51. Cat. orat. XVII (J.) 47, 17. LII 63, 1. Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 10 nequem eorum. 16. 71. 76. Lex agr. C. J. n. 200, 10. 30. — Quis? Capt. 540. 863. Men. 812. Mil. 174. 1047. Rud. 384. Andr. 453. Caec. Stat. Com. 61, 153. — Qui (relat.) Cat. Orig. V (J.) 24, 4 qui vestrorum. Cat. r. r. c. 6, 1 quam earum. c. 144, 2 qui eorum. c. 145, 3. Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 7 quois eorum ita nomen — delatum erit, qui eorum — condemnatus erit. e. l. 8. 9. 27. 45. Lex agr. C. J. n. 200, 75. Sent. Minuc. C. J. n. 199, 29. 30. 31. Lex Anton. de Term. C. J. n. 204. I 1. Lex Cornel. de sic. et venef. Bruns p. 82. Lex agr. C. J. n. 200, 21 qui civis Romanus sociumve nominisve Latini. De hac apud Livium satis frequenti constructione cf. Draeger I² § 199, 7 qui contendit, ex nullo alio scriptore eius modi exempla adhuc allata esse. — Quisquam Sen. Cons. de Bacch. C. J. n. 196, 7 sq. neve nominis Latini neve socium quisquam. e. l. 11 neve — quisquam eorum. Amph. 186. 1071. 1099. Asin. 769. Aul. II 2, 2. Capt. 700 nec quisquamst hominum (coniect.). — 809. Men. 994. Most. 307. Pers. 55. 489. Poen. III 1, 24. Pseud. 134. 186. Andr. 178. Eun. 374. 678. Hecy. 67. Adel. 27. Acc. Trag. 173, 285. Cat. Orig. V (J.) 25, 8. — Quispiam Mil. 431. Pseud. 219. Phorm. 887. — Quisque, Unusquisque Asin. 153. Curc. 295. Truc. II 1, 39. Hecy. 216. Lucil. XIX 7. XXVI 13. Cat. Orig. V (J.) 23, 14. Tab. Bant. C. J. n. 197, 14 queique eorum sciet e. l. 16 quisque eorum. Sent. Minuc. C. J. n. 199, 39. — Quivis Amph. prol. 27. Andr. 904.

4. Genetivus quantitatis pendens ex substantivis. Modius. Cas. III 2, 8 salis. Mil. 1064 auri. Stich. 253 tritici. Cat. r. r. c. 15, 2 calcis, arenae. c. 54, 1. 3. c. 56. 58. 60. 121 saepius. — Medimnus Stich. 587 argenti (A.). — Amphora Mil. 824 nardini. — Cadus Amph. 429 vini. Asin. 624. Aul. III 6, 35. Poen. I 2, 47. Stich. 425. Lucil.

*) De formis nostrorum, nostrarum pro nostrum et vestrorum, vostrarum pro vostrum cf. Lor. ad Most. 270. ad Pseud. 4. 563. Kühner I § 128 p. 381, 8. Praeter exempla, quae ibi congesta sunt, mihi adnotavi Amph. Fragm. 9 nostrorum uter. Cat. Orig. V (J.) 24, 4 equis est tandem, qui vestrorum aequom censeat. Semel legitur vostrum pro pron. poss. vestrorum: Mil 174 quis vostrum familiarium. — Vestrum pro vestri apud G. Gracchum Orat. Mey. p. 248 misereri vestrum, et apud Claud. Quadrig. Ann. II Hist. Pet. 234, 4 equando te nostrum et rei publicae miserebitur?

XVIII 2. — *Aula Amph.* Fragm. 1 cineris. *Aul.* IV 10, 33 auri. — *Dolium Cist.* II 2, 7 vini. — *Poculum Truc.* I 1, 22 amoris meri. — *Vas Eum. Ann. inc. fr.* 526 vini. — *Cyathus Poen.* I 2, 62 nebulae. *Lucil.* XXVIII 40 vini. *Cat. r. r. c.* 109. c. 158, 2. — c. 157, 12 aquae. — *Quadrantal Lex Silia de ponder.* Bruns p. 40 vini. *Cat. orat. XLVII (J.)* 61. 3. *Cat. r. r. c.* 57, 2. c. 104, 1. c. 106, 1 saepius. — *Hemina Cat. r. r. c.* 71 vini. c. 102. 127, 2. — *Tertiarius Cat. r. r. c.* 95, 1 bituminis. — *Quartarius e. l. sulfuris.* — *Sestarius Cat. r. r. c.* 108, 1 vini. c. 127, 2. — c. 158, 1 aquae. c. 158, 2 iuris. — *Congius Lex Silia de ponder.* Bruns p. 40 vini. *Cat. r. r.* 122. c. 123. — *Culigna Cat. r. r. c.* 132, 1 vini. — *Urna Cas. prol.* 76 mulsi. *Cat. r. r. c.* 150, 1 lactis. — *Culeus, Culeum Cat. Orig. II (J.)* 10, 22 vini. r. r. c. 24. — *Hirnea Amph.* 430 vini meri. 432. — *Concha Cat. r. r. c.* 156, 4 farinae minutae. — *Gutta Cas. II* 3, 31 vini. *Most.* 508 sanguinis. *Pseud.* 397 certi consili, quam lectionem probat Loewe, *Anal. Plaut. p.* 167 hodierno Italorum sermone. — *Talentum Asin.* 193 argenti. 500. *Merc.* 89. *Most.* 913. *Rud.* 1318. 1344. 1380. *Truc.* V 60. *Turpill. Com.* 89, 36. — *Merc.* 703 decem talenta dotis detuli. *Truc.* IV 3, 71 sex talenta dotis demam. *Cist.* II 3, 19 sq. talenta magna viginti det dotis. *Andr. in alt. ex.* 21 dotis sex talenta spondeo. *Heaut.* 838 haec talenta dotis adposcent duo — pro dos decem talentum etc. Similiter dictum est *Trin.* 1158 Spondeo et mille auri Philippum dotis. *Pers.* 394 dabuntur dotis tibi sescenti logi i. e. dos sescentorum logorum. Itaque non possum accedere ad sententiam E. Hoffmanni, qui contendit (*Nov. annal.* 1874 p. 556) dotis dare esse formulam eodem modo explicandam, quo lucri facere, compendi facere. Neque magis alios eius modi genitivos, quos l. l. attulit, mercedis — praemii — vectigalis — decumae — accessionis dare recte mihi interpretatus esse videtur, quippe qui ut dotis dare pendentes ex substant. quant. talentum, medimnus, sestertius in genitivorum quantitatis numero habendi sint. Pro HS V milia mercedis ac praemii dare (*Cic. in Verrem III* 61, 140) vulgo legitur (*Baiter et Kayser*): mercedis ac praemii nomine dare. cf. *Poen.* III 3, 57 trecentos nummos Philippos portat praesidi i. e. praesidium trecentorum nummorum, et *Cas. II* 3, 40 cui homini hodie peculi nummus non est plumbeus i. e. peculium nummi plumbei. — *Mina Asin.* 89 argenti. 364. 396. 532. 579. 633. 651. 725. 752. 852. *Epid.* 54 (I 1, 52) 114 (I 2, 11) 366 (III 2, 30) 467 (III 4, 31). *Mil.* 1420. *Most.* 1021. *Pers.* 665. 683. *Poen.* II 21. V 5, 8. 7, 43. *Pseud.* 117. 618. 718. 732. 753. 1149. *Trin.* 1082. *Truc.* II 7, 26. IV 2, 26. V 8. 44. *Vidul. fragm. II* 28 (*Stud.*). — *Libra Leg. XII tabb. rell.* III p. 123 (*Sch.*) farris. *Pseud.* 816 lasarpiçi. *Titin. Com.* 138, 37 sq. farris. *Cat. r. r. c.* 75 farinae et saepius. — *Sesquilibra Cat. r. r. c.* 23, 2 salis. — *Pondo Cat. r. r. c.* 54, 1 foeni. c. 56 panis et saepius. — *Uncia Men.* 526 auri. *Rud.* 913 piscium. — *Drachma Cat. r. r. c.* 127, 2 thuris. — *Granum Poen. II* 3 thuris. *Stich.* 558 tritici. — *Mica Cat. r. r. c.* 70, 1 salis. — *Corbula Caec. Stat. Com.* 58, 140 panis solidi. — *Pars Naev. Bell. Pun.* III 35 exerciti. *Asin.* 518 orationis. *Aul.* III 5, 11 populi. — *Cist. I* 2, 1. *Curc.* 447. 548. *Men.* 135. *Mil.* 646. 1030. *Most.* 280. *Pers.* 839. *Poen.* V 5, 6. *Rud.* 980. *Trin.* 35. 1066. *Truc. prol.* I. I 2, 13. *Enn. Ann.* 38, 241. *Eun.* 92. *Heaut. prol.* 8 sq. 42. *Phorm.* 637. *Aquil. Com.* 34, 9. *Lucil.* III 67. V 10. *Cat. r. r. c.* 14, 5. c. 18, 4. c. 23, 2. c. 24. c. 90. c. 114, 1. *Lex Acil. rep. C. J. n.* 198, 49 duae partes iudicum. *Lex agr. C. J. n.* 200, 38 maior pars re-

cuperatorum. Sent. Minuc. C. J. n. 199, 28 vini partem sextam. Lex pariet. fac. C. J. n. 577, 31 calcis restinctai partem quartam. — In appositione vox quae pendet adiungitur Capt. 232 maxuma pars — homines. Most. 19 augebis ruri numerum, genus ferratile. Cat. r. r. c. 11, 1 summa homines XVI, boves II etc. — Multitudo Lucil. XXVI 84 tuorum. Gellius Ann. II 14 Hist. Pet. p. 168, 14 puerorum. — Volgus Andr. 583 servorum. Hecy. 600 mulierum. Cass. Hem. Ann. II Hist. Pet. p. 98, 11 pastorum. — Numerus Bacch. 928 mille navium. 930 militum. Epid. 213 (II 2, 29) meretricum. Poen. V 4, 7 clientarum. — Cat. Orig. V (J.) 24, 11 pecuum. Lex agr. C. J. n. 200, 26 pecudum. — Copia Asin. 75 argenti. 848. Bacch. 563. Cure. 330. Pers. 633. Poen. V 4, 5. Acc. Trag. 184, 371. Cat. r. r. c. 1, 3. — Modus Aul. prol. 13 agri. Lex agr. C. J. n. 200, 27. 65. 69. 91. Sent. Minuc. C. J. n. 199, 44 sq. ampliorem modum pratorum. — Vis Epid. 249. (II 2, 64) hominum. Poen. I 2, 1 negoti. Truc. II 6, 38 magni doloris (coniect.). Eun. Ann. 42, 280. 80, 546. Eun. Trag. 59, 305. (R.) Lucil. XXVIII 43. — Acervus Cat. r. r. c. 50 lignorum virgarumque. — Struix Naev. Trag. 14, 60 malorum. — Dynamis Pseud. 210 sq. olivi. — Thensaurus Amph. fragm. (Bursian, Jahresber. 1876 Abth. II p. 51) stupri. Aul. prol. 7 auri. Asin. 655 copiarum. — Grex Aul. III 3, 4 venalium. Cist. IV 2, 67. — Pseud. 333. Heaut. 245. — Manipulus Eun. 776 furum. — Genus Most. 657 nullum genus est hominum taetrius. Poen. IV 2, 9 quodvis genus ibi hominum videas. Pseud. 155 plagigerula genera hominum. Trin. 542 genus quod patientissimumst hominum. 1046 id genus hominum. — Capt. 161. Epid. 18 (I 1, 16). Andr. 629. Eun. 248. Lucil. IX 2. Cat. r. r. c. 46, 1. c. 48, 1. c. 133, 3. c. 157, 1. cf. supr. Gen. mater p. 5. — Natio Men. 258 hominum. Rud. 311. — Senatus Most. 688 consili. 1049 congerronum. — Consilium Lucil. I 4 hominum. — Messis Epid. 718 (V 2, 53) mali. Rud. 637. — Trin. 529 frumenti. — Examen Truc. II 2, 59 mali. — Seges Aul. I 1, 6 stimulatorum. — Ilias Mil. 743 odorum. — Jugera Cat. r. r. c. 1, 7 agri. c. 3, 5 oleti. c. 10, 1. — Jugum Cat. r. r. c. 62 boverum, mulorum, asinorum. — Fasciculus Cat. r. r. c. 115, 2 veratri atri. — Summa Mil. 46 hominum. Epid. 105 (I 2, 2). Truc. I 1, 4. Phorm. 317. Acc. Trag. 155, 150. 177, 311. 282, 12. Lucil. XXIX 78. Cat. r. r. c. 10, 1. c. 21, 5. c. 57, 2. — Reliquiae Cure. 388 reliquiarum. Rud. 199 bonorum. Most. 82. Adel. 444. — Dimidium Amph. 1125 boni. Aul. II 4, 12 obsoni. — Bacch. 1185. 1189. Pseud. 454. Adel. 370. Afran. Com. 184, 156. Lucil. XX. 13 sq. Cat. r. r. c. 24. c. 36. — Triduum Bacch. 461 aetatis. — Hilum Eun. Ann. 5, 14 neque dispendi facit hilum = quicquam. Truc. IV 2, 52 Nec mihi adest, ad hilum pensi — (Sp.). Nec mihi est id hilum pensi (Maehly). cf. Bursian Jahresber. 1873 Abth. II p. 387.

5. Genetivus quantitatis pendens ex neutris adiectivorum.

Neutra adiectivorum et pronomium nisi casu nominativo aut accusativo singularis apud priscos scriptores cum genetivo fere non coniunguntur. Nam quod in libris legitur Pseud. 1192 quantillo argenti, iam emendatum est in quantillo argento a Seyfferto Stud. Plaut. p. 22 sq.; pluralis autem adiectivi generis neutrius cum genetivo coniuncti unum tantum exemplum extat apud Ennium Ann. p. 15, 92 in infera noctis. — Tantum Asin. 310 boni. Aul. II 7, 8 rapacidarum. IV 9, 11. 13. 10, 56. Bacch. 1032. Capt. 776 sq. 869. Men. 435. 902. Most. 211. Poen. III 3, 5. IV 2, 96. Pseud. 936. Heaut. 75. 750. 956. Phorm. 955. Ad. 192. Caec. Stat. 66, 180. Ex inc. Com.

127, 85. Afran. Com. 171, 46. Cat. orat. I (J.) 33, 9 sq. Cat. r. r. c. 156, 3. 4. — Tantulum Pers. 415 argenti. — Tantillum Stich. 620 loci. Trin. 60 verborum. — Tantundem Phorm. 929 dotis. Cat. r. r. c. 118. Lex Cornel. de XX quaestor. C. J. n. 202, 33 mercedis. — Quantum Bacch. 352 auri. — Curc. 372. Men. 911. Merc. 476. Mil. 493, 1061. Poen. I 2, 15. Heaut. 72. 1013. Phorm. 482, 557, 722 sq. Lucil. XXVI 92. XXVII 28. (coniect.) Cat. r. r. c. 114. 1. c. 132, 1. Lex agr. C. J. n. 200, 76 agri. Non raro quantum, quantumst cum genet. quantitatis idem significant, quod quidquid c. genet. sive quotquot sunt. Exempla huius constructionis v. Lor. ad Pseud. 164. Adde: Mil. 278 quantumst familiarium. Heaut. 592 quantum opis di dant. Mil. 253 quantum vis prolationumst. — Quantillum Bacch. 705 auri. Capt. 193 argenti. — Aliquantum Cas. II 3, 33 orationis. Mil. 641 amoris. Most. 354 argenti. — Multum Pseud. 1158 legitur in libris die (= diei) multum, ubi scribendum esse verisimile est diem multum (cf. Lor. ad h. l.). Rud. 144 multumst pericli ex coniect. Seyfferti Philol. XXIX p. 405. Cat. ad Marc. fil. (J.) 78, 5 somni. Cat. r. r. c. 158, 1 herbae mercurialis. — Plus Amph. 636 incommodi malique, 641. Aul. III 2, 34 mercedis (coniect.) 5, 31. Bacch. 679. Capt. prol. 45. Cas. II 3, 2. 6, 4. Epid. 336 (III 1, 15). 675 (V 2, 10). Men. 475. Mil. 236, 637, 1044. Pers. 315. Poen. I 2, 3. Rud. 453, 504. Truc. I 1, 45 sq. 50. Naev. Com. 26, 115. Eum. Trag. 39, 183 (R.). Andr. 547. 720. Heaut. 659. Hecy. 879. Afran. Com. 197, 258. Pompon. Com. 243, 123. Laber. Com. 289. 63. Cat. carm. de mor. (J.) 83, 8. Cat. r. r. c. 4. 64, 2. 96, 2. 106, 2. — Amplius Cist. V 4 liberorum. — Plurimum Cat. r. r. c. 58 oleae caducae. — Nimum Merc. 739 negoti. Poen. I 2, 30 negoti (codd. negotium) — Stich. 375, 379. Eum. Trag. p. 67, 354 (R.) — Minus Merc. 717 mali. — Mil. 1436. Stich. 162, 537. Truc. I 1, 43 sq. Vidul. fragm. I 33 (Stud.). Eum. 760 1053. Heaut. 147. Phorm. 271. Cat. r. r. c. 64, 2. Aem. Scaur. de vita sua Hist. Pet. p. 185, 6 vectigalium. — Minimum Cat. r. r. c. 58 olei. c. 135, 3 salis. — Paulum Pers. 125 praesidi. — Poen. I 2, 102. III 6, 7 sq. Mil. 853. Andr. 903. Heaut. 498, 747. Hecy. 506. Adel. 949. Cat. r. r. c. 92. — Paululum Andr. 360 obsoni. — Eum. 281. Afran. Com. 184, 160. Cat. r. r. c. 40, 2. c. 156, 5. 7. 157, 9. — Pauxillum Naev. Com. 14, 49 animae. — Phorm. 37 sq. Lucil. III 44. — Aliud Hecy. 270 viti. — Concubium Trin. 886 noctis. — Nihil Aul. I 2, 5 quaesti.*) — II 2, 61. 5, 22. 6, 6. 7, 7. Bacch. 315, 1012. Capt. 741, 1028. Cas. II 2, 26. Cist. I 1, 53. Curc. 418, 495. Men. prol. 59, 458. Mil. 407, 1153. Most. 851, 1107. Pers. 161, 270, 536, 690. Poen. III 2, 10 Pall. nihil est litium, A. quicum litigent. — Pseud. 426. Rud. prol. 25, 941, 1128. Trin. prol. 14, 333, 973, 1108 et saepissime.

6. Genetivus quantitatis pendens ex neutris pronominum.

Pronomina interrogativa. Quid? Usitatissima formula quid negotist? de qua quamquam Becker (Studemund, *Studia in prisc. script. collata* I p. 178 sqq.) copiosius disseruit, tamen quaedam accuratius constituere posse mihi videor, interrogatur, num quid acciderit: was ist

*) Hac terminatione (i) prisci scriptores constanter uti sunt in substant. quartae declinationis, ut quaesti, tumulti, victi, senati, sumpti, gemiti (Plant.) strepiti, tumulti (Enn.) etc. Ritschl prooemium de titulo Aletrinatium 1853 p. VIII. Itaque Pseud. 1197 nihil est hodie hic sycophantis quaestus, negatio nihil cum voc. hodie coniungenda est, substantivumque quaestus pro nominativo habendum. (cf. Lor. ad h. l.)

denn los? was ist passiert? (= quid est?); cum pronom. demonstr. hoc, istuc, illuc, quid sit id quod accidit: was soll denn das bedeuten? Ac iam per se ipsum manifestum est, hanc alteram formulam usurpari necesse esse, ubi enunciatio secundario explicatio quaedam additur. Eiusmodi exempla haec habemus: Amph. 502 Q. istuc est, mi vir, negoti, quod tu tam subito domo Abeas. Asin. 407 Q. hoc est negoti, neminem meum dictum magni facere? Bacch. 415 Q. hoc negotist, Pistoclerum Lydus quod erum tam ciet? ubi non licet pron. hoc delere, id quod suaserunt Ritschl in app. crit. Bacch. et Fleckeisen in praef. Ritschelii ad Bacch. p. XIII. Cist. V 1 Q. hoc negotist, quod omnes homines fabulantur per vias. Men. 762 quidnam hoc sit negoti, quod filia sic Repente expetit med. Rud. 559 Q. illuc opsecro negotist, quod duae mulierculae —? 638, ut mi istuc dicas negoti quid sit quor tumultues. Ter. Heey. 97 Sed q. hoc negotist, modo quod narravit mihi —? His exemplis omissis vix legem certam de usu illarum formularum invenias, nisi credas, paucis illis locis, ubi altera interrogatio praecedat, simplicem formulam quid negotist? usurpandam esse, ut Merc. 120 Quid illuc est, quod ille tam expedite exquirat cursuram sibi? Curaest, negoti q. sit, et Mil. 421 Quid tibi istuc in istisce aedibus debetur? aut q. negotist? Itaque tertio quoque loco Mil. 277 cum Palatinis legendum esse videtur: Quid iam? aut q. negotist? A. quid hic negotist? Fleckeis. (Nov. annal. 1870, p. 77) quid hoc negotist? At si a) altera interrogatio sequitur, si b) formula illa sola legitur, si c) ipsa pendet ex verbis sentiendi et declarandi, utrumque genus interrogationis occurrit. — a) Cum pronom. demonstr. Bacch. 1121 Q. hoc est negoti nam, amabo? Quis has ovis adegit? Capt. 660 Q. hoc est negoti? Quid ego deliqui? Cist. IV 2, 79 Q. istuc negotist? aut quis es? Men. 522 Q. hoc est negoti? Satin, ut quemque conspicio, Ita me ludificavit? 997 Q. hoc est negoti? Quid illic homines ad me currunt? — Sine pronom. demonstr. Capt. 669 Sed q. negotist? Quamobrem suscenses mihi? — b) Cum pronom. demonstr. Asin. 308 Q. istuc negotist? ubi Fleckeisen non recte inserit tibi, cum segreganda sit ab his formulis illa, de qua paullo infra disseram: quid tibi negotist? cui nunquam pron. demonstr. additur. Recte igitur legit Becker l. l. Q. istuc est negoti? (Eadem verborum collocatio initio troch. septen. invenitur Amph. 502. Epid. 715 (V 2, 50). Men. 614. Merc. 128. Mil. 1346. Rud. 627). — Epid. 715 (V 2, 50) Q. illuc, Epidice, est negoti? Men. 614 Q. illuc est, uxor, negoti? tum in sequenti versu pron. dem. omisso: q. negotist? Merc. 825 Q. istuc negotist? 967 q. negotist nam quaeso istuc? Mil. 1346 Q. istuc est negoti? Rud. 627 Q. istuc est negoti? Phorm. 816 Q. istuc negotist? Adel. 707 Q. hoc est negoti? — Sine pron. demonstr. Amph. 580 Vah, apage te a me : : Q. est negoti? Haec interrogatio simplex: was ist denn los? si usquam post exclamationem suo loco usurpatur; itaque non possum probare coniecturam Beckeri, qui pron. i s t u c inserit. cf. Aul. II 4, 17 Vah! : : Q. negotist? Men. 432 Eho, Messenio, accede huc : : Q. negotist? Pseud. 130 tace, obsecro, hercle : : Q. negotist? Cas. IV 4, 26 Vah! : : Q. est negoti? ubi lectio cod. A., quid id negotist? minus placet et ea causa, quam modo attuli, et quod in hac formula pron. id pro hoc, i s t u c nusquam invenitur. (Merc. 136 loquere id negoti, quid siet, coniecturae Ritschelii debetur, libri: loquere id negoti quidquid est.). — Cist. II 3, 53 sq. Men mulier vocas? : : Te : : Q. negotist? Carc. 601 Teneo : : Q. negotist? Men. 615. 1063. Mil. 173. 317. Rud. 641. 951. 1058. — Epid. 712 sq. (V 2, 47 sq.) ego faxo scies Hoc ita esse : : Q. est negoti? Merc. 134. Most. 459. 742. Poen. V 2, 129. Rud. 641. 1228. Trin. 908. Vidul.

fragm. I 3. (Stud.). — c.) Cum pron. demonstr. Amph. 825 Nescio q. istuc negoti dicam. Capt. 697 sq. Nunc scio q. hoc sit negoti. (Fleckeis. Ep. cr. XXII cum libris: quid sit hoc negoti). Cas. III 5, 15 Timeo hoc negoti q. siet. Men. 384 Nimis miror q. hoc sit negoti. Merc. 128 Q. illuc sit negoti lubet scire. Hunc usitatum ordinem verborum (cf. supr. p. 15 ad Asin. 308) turbat Ritschl: Quid illuc negoti sit. — Merc. 136 Loquere id negoti q. siet, ex coniect. Ritschellii. Poen. V 4, 80 Misera timeo q. hoc sit negoti, mea soror. Trin. 88 Sed istuc negoti cupio scire q. siet. — Sine pronom. demonstr. Cas. III 5, 26 Possum scire ego istuc ex te, q. negotist? Becker l. l. voc. negoti expulso legit: quid sit. Epid. 100. (I 1, 90 sq.) Sed ego cesso ire obviam Adulescenti, ut q. negoti sit sciam. Merc. 789 Nescis negoti q. sit, uxor. Poen. III 2, 13. Sed isti iam sciunt negoti q. sit. Truc. IV 3, 11 Etiam nunc q. sit negoti incertus sum. — Secernenda est ab his, quae hucusque attuli, exemplis eadem formula cum dativo personae coniuncta: q. tibi negotist? was hast du zu schaffen? Amph. 350 Q. apud hasce aedis [nunc] tibi negotist? cf. Men. 369 sq. Q. mecum tibi — nunc est negoti? — Aul. III 2, 13 q. tibi — erat negoti? Cas. I 9. III 5, 38. Mil. 441. Most. 945 Sed quid vobis est negoti hic? quem eruit Geppert ex cod. A (Cod. Ambros. p. 35) omisit Becker. — Poen. V 5, 27. Trin. 1001. Truc. II 2, 26. Andr. 849. Adel. 638. 642. — Mil. 425 Quis tu homo's? aut mecum quid negotist?*) sic Ritschl Praef. ad Stich. XVII et Lorenz, ut exeunte versu 421; at Brix cum libris quid est negoti? — C. Titii orat. pro lege Fannia Orat. Mey. p. 205 quid mihi negotii est cum istis nugacibus? — Transeamus iam ad alias formulas. Quid istuc est verbi? was willst du damit sagen? Cist. II 3, 61. Curc. 31. Epid. 350. (III 2, 14). Pseud. 608 (cf. Lor. ad h. l.). Phorm. 343. Liv. Audron. Odys. fragm. III quid verbi ex tuo ore fugit? frag. IV quid verbi audivi? — Quid reist? Epid. 203 (II 2, 19) Merc. 964. Men. 764. Pseud. 1120. Heaut. 743. 830. Hecy. 810. — Quid hoc reist? Adel. 175. Andr. 457. — Quid istuc est rei? Eun. 652. — Quid rei tibist? Phorm. 748. Hecy. 807. Adel. 644. — Quid tibi mecumst rei? Men. 323. 494. Eun. 804. Adel. 177. — Aul. IV 10, 72 Ibo intro, ut quid huius rei sit sciam, ex coniect. Wagneri, codd. veri. In alt. edit. quid huius verum sit. (Br. ad Mil. 1153. Bursian Jahresber. 1877. 78. tom. XIV p. 53.) — Quid hoc est hominis? Amph. 576. 769. (Ussing: quid hoc fit homini?) Eun. 546 quid hoc hominis? 833. Heaut. 848. Poen. prol. 92. IV 2, 34. — Quid mulieris uxorem habes? Hecy. 643 sq. Caec. Stat. Com. 81, 289. — Quid illuc est hominum? Rud. 148 sq. — Aul. II 9, 7 sed q. hoc clamoris oritur? Cas. III 4, 29 q. istuc clamoris est? Rud. 613 sq. sed q. hoc (hic?) clamoris oritur? Trin. 1093 q. hoc hic clamoris audio? Eun. Trag. 34, 143 (R) q. hoc hic clamoris, q. tumulti est? Caec. Stat. Com. 74, 245 q. hoc clamoris? Pompon. Com. 243, 121 q. hoc est tumulti? Poen. I 1, 79 q. istuc tumultist? Cas. III 5, 22. Turp. Com. 104, 154. Afran. e. l. 214, 393. Hecy. 356. Asin. 37 q. istuc sit loci Most. 478 q. istuc est sceleris? codd. sceleste. cf. Becker, *Studia in prisce script.* p. 135 Eun. 326 q. hoc est sceleris? — Quid istuc (illud,

*) Cum eodem ictu haec formula invenitur: Aul. II 4, 17. Cist. II 3, 54. Capt. 669. Curc. 601. Merc. 967. Men. 615. 1063. Mil. 173. 277. 317. 421. Pseud. 130. Rud. 641. 1058. — Quid est negoti? multo rarius: Epid. 713 (V 2, 48). Most. 459. 742. Trin. 908. Vidul. Frag. I 3 (Stud.). — Quid est negoti? Amph. 580. Merc. 134. Poen. V 2, 129. Rud. 1228.

hoc) est mali? Merc. 165. Andr. 843 Eun. 547. 1029. Heaut. 82. Phorm. 184. — Quid hoc (illuc) bonist? Rud. 415. Truc. II 6, 67, nisi utroque loco suadentibus Spengelio Fleckeiseno Kiesslingio novist scribendum est, ut Asin. 50 q. istuc novist? At Pseud. 1067 q. est igitur boni? formula sensu proprio usurpata est, quoniam in v. 1065 Ballio Simonem appellaverat fortunatum. (cf. Lor. ad h. l.). Similiter Merc. 471 cur non morior? q. mist in vita boni? Most. 370 Q. mihi sit boni, si mentiar? Pers. 514 nescis, q. te instet boni. — Poen. III 2, 33 Q. id est flagiti? V 4, 68 q. id furtist? 5, 18 q. hoc est conduplicationis? Stich. 703 q. istuc est provinciae? Truc. V 5 Quid [id] Astaphium litiumst? (Sp.) Caec. Stat. Com. 44, 55 Q. illud et pulchritatis? Andr. 963 q. illuc gaudist? Eun. 225 q. hoc morbist? Hecy. 323 q. morbist? 357. — Asin. 55 sq. Sed eum morbus invasit gravis: : Q. morbist? Brix (Nov. annal 1870, p. 762) omittit verbum esse ut in voce repetita, secutus Ritschl. ad Merc. 672 sq. tantum hoc onerist quod fero: : Q. onerist? qui et ipse est librorum delet. At equidem mihi hos locos conferenti cum Trin. 763 Sed vide consilium, si placet: : Quid consilist? quod intactum reliquit Ritschelius, persuadere non potui, illas emendationes esse necessarias. Immo vero et his tribus locis scripturam librorum tuear et uno loco qui restat Curc. 663 sq. ego dotem dabo: : Quid dotist scribam pro dotis. — Eun. 237 q. istuc ornatist? 546. — Phorm. 990 q. istuc turbaest? Hecy. 588 q. istuc consilist? Adel. 544 q. hoc malum infelicitatis? Merc. 290 Q. tibi ego aetatis videor? pro gen. qualitatis, cf. Pers. 276 Scio ego, q. sim aetatis, et Phorm. 443 sq. ut saltem sciam — quidve sit sententiae. — Q. rerum geram? pleonasmus sermonis cotidiani (Lor. ad Pseud. 1046). Aul. I 1, 15, 2, 39. Men. 789. Mil. 397. Pers. 513. Rud. 897. 1068. Plauti fragm. inc. Gron. p. 1138, 27. Eun. 923. — Q. rerum hic agitem. Capt. 376. — Q. rerum egerit. Pseud. 1063. — Q. negoti geram. Men. 115. — Most. 531 Q. ego negoti confeci. Pers. 714 Scit q. negoti gesserit. — Alia exempla genetivorum ex pronomine quid pendentium, quae sunt permulta, afferre supersedeo. —

Pronomina indefinita. Aliquid Aul. IV 6, 5. Capt. 585. Cas. III 2, 31. Epid. 62. (I 1, 60). 256 (II 2, 71). Men. 209. 921. Merc. 660. 772. Most. 253. Pers. 470. Rud. 571. 574. Stich. 711. Truc. II 4, 71. Andr. 250. 398. Eun. 999. Heaut. 339. 646. 763. 1003. Phorm. 770. 874 sq. Hecy. 333. Adel. 187. 518. 856. Titin. Com. 156, 165. Afran. e. l. 212, 373. Cat. r. r. c. 33, 4. c. 155, 2. — Quid App. Claud. in sent. (ap. Festum, O. Müller p. 317) ne quid fraudis stuprique pariat. Leg. XII tabb. rell. Tab. II 2 (Sch.) p. 120 — quid horum fuit vitium iudici. Amph. 636. Asin. 719. 785 sq. ne quid sui Membri commoveat quicquam (cf. Lor. ad Pseud. 786.) Aul. I 2, 14. II 2, 56. 80. 4, 24. 9, 9. Bacch. 409. Cas. III 5, 6. Cist. IV 2, 1. Epid. 82 (I 1, 76). 526 (IV 1, 1). Men. 846. 1030. 1144. Merc. 145. 177. 773 sq. 784. Mil. 478. Pers. 674 sq. Poen. III 3, 27. 5, 47. V 5, 48. 7, 34. Pseud. 61. 267. Rud. 304. 487. 633. 1120 sq. 1285. Trin. 53. 1181. Andr. 73. 159. Eun. 630. Heaut. 82. 236. 269. 355. 551. 625. Phorm. 245. 469. 553. 713. Hecy. 338. 418. 851. Adel. 443. Pompon. Com. 247, 145. Ex inc. Com. 275, 6. Lucil. VI. 10. Cat. Orig. V (J.) 22, 3. orat. LXVIII (J.) 68, 5 sq. Cat. r. r. c. 67, 2. c. 107, 1. c. 144, 3. c. 145, 3. c. 146, 2. c. 149, 2. c. 156, 4. c. 157, 6. — Numquid Cas. III 6, 20. Most. 999. Pseud. 533. Trin. 1188. Eun. 994 sq. Hecy. 865. Caec. Stat. Com. 39, 20 sq. — Ecquid Asin. 648. Pers. 107. 310. Poen. I 2, 46.

172. Pseud. 739. Rud. 950. 1030. Stich. 338. Enn. Ann. X 336. Andr. prol. 25. Phorm. 474. — **Quicquam** Amph. 157. 248. 672. (del. Fleck.) 972. Asin. 30. 854. Aul. IV 4, 18. 27. Bacch. 1036. Capt. 795. Cas. prol. 82. V 2, 32. Curc. 64 sq. Merc. 399 horum nihilum quicquam facere poterit (De hac ratione dicendi v. sub aliquis p. 11) cf. Merc. 507. 666. 738. Phorm. 80. 250. Hecy. 400. Caec. Stat. Com. 65, 173. Turp. e. l. 110, 209. — Merc. 417. Most. 302. 418. 925. 1071. Pers. 86. Poen. prol. 99. III 5, 21. Pseud. 1109. Rud. 301. 1419. Truc. V 23. Enn. Trag. 23, 69 (R.). Andr. 196 sq. 458. Eun. 200. 749. 800. Heaut. 55. Phorm. 490. Hecy. 706. Adel. 178. Pomp. Com. 225, 3. mortalium ullum = quicquam. — **Quicque** Stich. 62 supellectilis. Asin. 945 ubi quicque (coniect.) occasionis. — **Quidvis** Andr. 897 oneris. Phorm. 561. Heaut. 876 harum rerum. Cat. r. r. c. 17, 1. 2 anni. — **Quicquid** Pseud. 169 piscium (= omnes pisces cf. Lor. ad h. l.). Lucil. VI 23 nummorum. c. gen. sing. attulit Lorenz unum exemplum Rud. 1009 quicquid amoris. Brix (Nov. annal. 1877 p. 330) addidit Most. 801 lucri quicquid est. Eun. 202. 1070 quicquid huius. Accedunt: Eun. 980 et Heaut. 961 quicquid huius. Pseud. 759 quicquid incerti aut ambiguum, neglegenter ut in sermone quotidiano pro ambigui. Cat. r. r. c. 24, 2 vini. c. 57, 2 operis. cf. supra **quantumst** p. 14.

Pronomina demonstrativa. Hoc Bacch. 343 aetatis. 1090. Trin. 787. Asin. 71 id aetatis. Mil. 618 istuc aetatis. Heaut. 110. Mil. 657 illuc aetatis. — Amph. 154 hoc noctis. 163. 292. 310. Curc. 1. cf. Merc. 290 quid aetatis. Pers. 276. — Amph. 463. Asin. 128. Bacch. 422. Men. 1018. Merc. 672. Mil. 956. Most. 879. Rud. 496. Trin. 580. Eun. 544. 628. 971. Heaut. 229. Hecy. 236. Adel. 610. 786. 870. Cat. r. r. c. 38, 4. Sempr. Asell. rer. gest. I Hist. Pet. p. 178, 8 omnium rerum hoc interfuit. — Id Amph. 646. Asin. 71. Bacch. 1098. Andr. prol. 2. 521. Phorm. 409 sq. Adel. 357. Cas. I 32 post id locorum. Poen. I 1, 16. Truc. III, 1, 16. Cat. r. r. c. 88, 2. — Phorm. 979 in id redactus sum loci. Cui locutioni prorsus cognatum est interea loci Men. 446. Pseud. 266. Truc. I 1, 11. Eun. 126. 255. Heaut. 257. Pacuv. Trag. 86, 76; postidea loci Cist. Cat. 3. Stich. 758; adhuc locorum Capt. 385. (Ritschl Op. II p. 271. Lor. ad Pseud. 255) — **Istuc** Asin. 32. Mil. 618. Andr. 953. Heaut. 110. Turp. Com. 107, 176. — **Illuc** Mil. 657 aetatis. —

Pronomen relativum. Quod. Genetivi partitivi ex relativis pendentis exempla cum Draeger I^o §. 199, 7 doceat ex Livio tantum afferri, Tücking ad Liv. V c. 25, 7 in universonum contendit, hanc constructionem apud unum Livium inveniri. Quod quam falsum sit, ex magna exemplorum, quae iam supra attuli p. 11 et quae sequuntur copia apparet. Amph. prol. 47 quod boni. cf. Bacch. 1188. Epid. 651 (V 1, 44). Poen. V 4, 83. Rud. 1229. Trin. 1067. Andr. 968. Heaut. 343. Phorm. 516. 698. Hecy. 873. Pacuv. Trag. 95, 154. — Asin. 443 operis. Bacch. 554 mali. cf. Poen. III 5, 48. Andr. 967. Phorm. 698. — Cas. IV 1, 14 huius quod futurumst. Merc. 991 q. supplici. Mil. 1156 q. fallaciarum. Most. 1016 sq. quod -- filius Negoti gessit : : Mecum ut ille hic gesserit negoti --? quidnam? vox negoti summa admiratione in eodem casu repetita, ut Caec. Stat. Com. 56, 130 satine huic ordini -- quaesti? : : quaesti? — Alifer res se habet Poen. III 3, 27 sq. Si quid boni adportatis, habeo gratiam : : Boni de nostro tibi nec ferimus nec damus, ubi aut bonum legendum est (Bursian Jahresber. 1873 Abth. II p. 425) aut nil inserendum, (Müller

Prosod. Plaut. p. 158). — Poen. I 2, 8 q. diei. Pseud. 440 q. damni et q. fecisti flagiti. Rud. 1287 q. reliquiarum. Trin. 250 sumpti. 803 auri. Truc. II 4, 32 novi negoti. Heaut. 73 quod operae. 771 fallaciae. 1048 dotis. Acc. Trag. 200, 491 socium. Caec. Stat. Com. 74, 242 aetatis. Cat. r. r. c. 18, 4 loci. c. 144, 5 oleae salsae. c. 156, 6 cibi. c. 158, 2 eorum. Lex par. fac. C. J. n. 577, 40. — Lex Anton. de Term. C. J. n. 204, I 16 sq. quod earum rerum. e. l. 31. — Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 67 quod eius. Lex agr. C. J. n. 200, 5 (ter). 65. 67. 80. Lex Anton. de Term. C. J. n. 204, I 32. II 26. — Lex agr. C. J. n. 200, 6 quod agri, loci, aedificiei. 16 quod eius agri (bis). 24. 33. 45. 49. 52. 64. 75. Sent. Minuc. C. J. n. 199, 13 agri publici quod — possident. 27 quod — frumenti. Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 32 quod eius rei quaerundam censeant refere. Lex agr. 71 quod pecuniae.

Pro genetivo partitivo interdum adiectivum in casu pronominis ponitur. Asin. 20 si quid falsum dixeris. Most. 345 num mirum aut novum quippiam facit? Men. 270 id utrumque. Cat. orat. II (J.) 37, 4. — Mil. 893 dum ne quid bonum faciamus. Pseud. 434 quid mirum fecit? quid novum? 569 novum aliquid. 759 quidquid incerti aut ambiguum. Rud. 1092 certum nil dico. Stich. 295 tantum adporto bonum. Heaut. prol. 27 plus iniquom quam aequom. 1005 tam ineptum quicquam. Phorm. 250 horum nil quicquam accidet animo novom. Acc. Trag. 190, 422 sq. neque quicquam proprium. Lucil. XXVII 6 nil proprium mortali datum.

Ut pro genetivo obiectivo prisca scriptores praepositiones prorsus evitaverunt, ita pro partitivo quoque raro leguntur. Asin. 208 unum ex omnibus. Capt. 482 unum ridiculum dictum de melioribus. Stich. 400 discam de dictis melioribus sc. unum. Truc. I 2, 84 unum ex omnibus. Most. 150 quo neque industrior de iuventute erat. Most. 337 Illi ego ex omnibus optume volo. 1126 de sodalitate solus. Pers. 473 nil gustabit de meo. Poen. V 4, 33 hoc e multis maxumumst. Heaut. 652 ne expers partis esset de nostris bonis. cf. supr. p. 6.

7. Genetivus quantitatis pendens ex adverbis. Satis. Asin. 911 salutis. Amph. prol. 79 favororum. Bacch. 158 historiarum. — 637. 878. 1182. Capt. 125. Cist. I 3, 2. II 1, 26. Mil. 584. 718. 1063. 1154. Most. 1030. 1165. Pers. 854. Rud. 583. 866. Stich. 91. 397. 734. Trin. 260. Truc. II 2, 4. 8, 14. Andr. 138. 821. Heaut. 225. 920. Phorm. 436. 1029. Adel. 313. Caec. Stat. Com. 56, 129 sq. Turp. e. l. 86, 12. 95, 86. Afran. e. l. 173, 63. Pacuv. Trag. 115, 304. Cat. r. r. c. 18, 6. — Abunde apud priscos scriptores non extat. — Affatim Bacch. 497. Men. 457. Mil. 980. Plauti frag. Clitell. 25. — Largiter Rud. 1188 argenti et auri. 1315 mercedis. Truc. V 11 veteris vini. Laber. Com. 280, 8 lucri. — Parum Bacch. 671. Merc. 692. Pseud. 477 quom apud te parumst (sic codd.) ei fides (Genet.) emendatum in: parvast. (cf. Lor.). Unde Draeger I, § 199, 3 lectionem Amph. II 1, 5 (555) ut tuis parum (codd. nulla) sit apud te fides, ubi fides pro nomnativo haberi vult, repetierit, perspicere non possum, Turpil. Com. 92, 63 suae parum obsequellae. — Partim Cat. orat. LVII (J.) 64, 8 illorum. — Plurimum Truc. II 7, 33 amare omnium plurimum hominum. — Paulatim Cat. r. r. c. 74 p. aquae addito, nisi aquam scribere praeferas ut c. 86 lacte addat paulatim. — Quoad Cat. r. r. c. 32, 1 quoad eius facere poteris. c. 33, 1. — Hic Mil. 273 proximae viciniae. Phorm. 95 viciniae. — Huc Andr. 70 viciniae (de his tribus construction. cf. Br. ad Mil. 273). — Ubi Amph. 336 terrarum. cf. Asin. 32. — Asin. 287 ubi ubist gentium. cf. Mil. 1379. — Epid. 678 (V2, 13) ubi gentium. cf. Pseud.

619. Rud. 469. Truc. V 22. — Merc. 434 ubinamst gentium. Capt. 958 ubi loci. cf. Merc. 986. Rud. 1161. — Hecy. 284 ubivis gentium. — Ibidem Cist. II 1, 53 loci. — Unde Asia. 90 gentium. cf. Cist. IV 1, 16. Epid. 483 (III 4, 47). Pseud. 966. — Cist. IV 2, 82 loci (codd. cito). — Inde Enn. Ann. I 22 loci. cf. e. l. inc. frag. 76, 522. Satur. rel. p. 155, 3. (V.) — Quo Bacch. 832 gentium. cf. Rud. — 824. Merc. 858 quoquo gentium. Phorm. 551 quoquo terrarum. Heaut. 928 quovis gentium. cf. Pacuv. Trag. 214, 599. — Nusquam Amph. 620 gentium. cf. 686. Cas. prol. 70. Men. 262. Merc. 606. Mil. 684. Pseud. 402, 405. Adel. 540. — Usquam Aul. III 1, 8 gentium. cf. Poen. IV 2, 3. Pseud. 98. Vidul. frag. II 22 (ex coniect. Stud.) Hecy. 293. Enn. Trag. 41, 191 (R.) — Interea Men. 446 loci. cf. Pseud. 266. Truc. I 1, 11. Pacuv. Trag. 86, 76 (codd. loca). Eun. 126, 255. Heaut. 257. — Interibi Afran. Com. 182, 138 loci, (ex coniect. Stud. Corollar. (R.) p. LXVIII codd. luci). — Postidea Cist. Cat. 3 loci. Stich. 758. — Adhuc Capt. 385 locorum. — Minime Merc. 421 gentium. cf. Poen. III 3, 77. Eun. 625. Phorm. 1033. Adel. 342.

Causa. Gratia. Exempla Terentiana v. apud Liebigium I. I. p. 9 et apud Heinrichsium, De ablativi usu Terentiano. Elbing 1858 p. 10 sqq. Ebrard, qui nuper de constructione harum vocum apud priscos scriptores I. I. § 11. 12 disseruit, cum exempla ex Terentio aliisque scriptoribus fere omnia exscripserit, satis habuit ex fabulis Plautinis ea tantum afferre, quae iam apud Holtzium I 143 sq. 328 sq. legimus. (Corrigenda sunt apud Ebrard. p. 589: v. 5 pro 77 l. 177. — v. 7 pro Men. II 3, 66 l. Merc. — v. 24 pro Men. l. Merc.) Itaque ut iam tota haec res absolvatur, equidem omnes, quos Ebrard omisit, locos hic congeram.

Causa cum pronom. possess. demonstr. rel. interrog. Asin. 417 mea causa. 432. Bacch. 523, 524. Capt. 853. Cas. prol. 77. Rud. 139. Stich. 601. Heaut. prol. 41. — Aul. I 2, 7 tua causa. Capt. prol. 14, 845. Mil. 1277, 1352. Poen. III 1, 37. — Asin. 823 sua causa. — (Causa cum pron. poss. coniuncta anteposita est hisce locis: Amph. 540 causa mea. Asin. 68. Aul. IV 10, 69. Bacch. 436, 521. Cas. II 3, 51. Curc. 150. Men. 1147. Most. 1169, 1177. Poen. I 2, 157. — Bacch. 89 causa tua. Merc. 151. Praeterea hanc positionem apud Livium usitatam (Kühnast, Livianische Syntax p. 85) duobus tantum locis invenies: Enn. Ann. IX 324 sq. Rastros dentiferos capsit causa poliendi Agri et Eun. 202 causa virginis feci.) — Aul. III 4, 5 ea causa. Bacch. 445 istae causa. Aul. I 1, 5 qua causa. IV 4, 5. Bacch. 398. Stich. 363. — Causa cum genetivo coniuncta Amph. 917, 1146. Asin. 194, 542, 822. Aul. II 1, 2, 6, 11. III 4, 4. IV 10, 20. Capt. 431, 1009. Cas. II 1, 7. V 4, 16. Cist. I 1, 42. Epid. 45 (I 1, 43). 91 (I 1, 84) animi causa, delet Goetz Anal. Plaut. p. 99 sq. Epid. 286 (II 2, 104). 382 (III 3, 1). 389 (III 3, 7). Mil. 756, 1164, 1286, 1308. Most. 207. Pers. 338. Poen. prol. 38, 95. III 1, 48, 3, 25. V 2, 81. Rud. 140, 932. Stich. 338. Trin. 180, 334, 686, 848, 1090. Truc. II 7, 47. V 75. Cat. r. r. c. 2, 5, c. 21, 4, c. 157, 8. Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 5 praevaricationis causa. 55, 56. — Lex agr. C. J. n. 200, 26 itineris causa. G. Grachus Orat. Mey. p. 235 luxurii causa. e. l. vitae causa. e. l. p. 242, 7 sq. neque ullius rei causa. — Gratia eadem ratione usurpatur. Bacch. 97 mea gratia. cf. Curc. 154. — Mil. 754 nostra gratia. cf. Poen. prol. 9. — Aul. II 2, 89 ea gratia. cf. Cist. IV 2, 97. Stich. 327, 645. Andr. 433. — Amph. 664 qua gratia. cf. Asin. 536. Bacch. 249. Cist. II 1, 20. Curc. 454. Truc. prol. 9. II 2, 33. — Amph. 486 honoris huius gratia. — 682, 867. Asin. 191.

Capt. 98. Cist. I 2, 25. Curc. 549. Epid. 275 (II 2, 90). Mil. 103. 620. 626. 1009 quouis grafia (sic Müller Prosod. Plaut. p. 184. codd. causa). — Andr. 836. Heey. 836. Titin. Com. 147, 96. Eos locos, quibus ablativi causa et gratia cum genet. gerundii coniuncti sunt, v. supr. p. 7.

Ergo Leg. XII tabb. rell. tab. X 4 (Sch. p. 154) funeris ergo .e. I. 7 virtutis ergo. Cat. r. r. c. 132, 1 eius rei ergo. c. 134, 3. c. 139 (quater). c. 141, 2. 3 (bis). 4. Claud. Quadr. Ann. III (ex litteris, quas consules ad Pyrrhum miserunt) Hist. Pet. p. 220, 14 commuais exempli et fidei ergo. Corn. Sisenna Hist. IV (ex lege Calpurn.) Pet. p. 293, 10 virtutis ergo. Cum genet. gerundii v. supr. p. 7.

Vicem Amph. 334 vocis vicem. Capt. 397 amborum vicem. 526 eri vicem. Most. 355 meam vicem. 1145. Rud. 814 istarum vicem. Truc. I 2, 57 nostram et illorum vicem. Heaut. 749 Menedemi vicem. Pompon. Com. 236, 72 vicem duorum.

Adiectiva cum genetivo coniuncta. Adiectivis a Draegero I² § 206, 1 ex Holtzii syntaxi maximam partem allatis addenda sunt: incupidus, avidus, gnarus, certiore esse, memor, immemor, potiore fieri, largus, egens, copis, pollens, inopiosus, orbis, indiges, satur, exspes, dignus, peculiaris, adsimilis, persimilis. Neque satis sibi constat I. I. Draeger, qui ex iis adiectivis, quae ipse iam apud priscos scriptores cum genetivo construi docuerat, haec quatuor socors, dives, liber, incertus paulo infra 2 a) 2 d) 2 g) 2 i) contendit, ab recentioris demum aetatis scriptoribus usurpata esse. Accedunt adiectiva avidus, memor, immemor 2 a), satur 2 d), dignus 2 k), quae cum ipsa quoque in prisca latinitate cum genetivo inveniantur, a Draegero aureae aut posterioris aetatis sermoni tribuuntur. Coniunctiones illae adiectivorum sanus, lassus, miser, falsus, incertus cum genet. animi, quas Draeger eod. I. attulit, referendae sunt ad genet. relationis § 206, 5. Iam accedo ad adiectiva enumeranda. Cupidus Curc. 98. Poen. I 1, 51. Pseud. 183 vini (codd. vino). 1132. Trin. 100. Heey. 91 sq. 283. 372. ex inc. Trag. 238, 27 domum itionis. Lucil. XXVI 40. — Cat. orat. XI (J.) 58, 2. — Incupidus Afran. Com. 211, 361 liberum. — Avidus Eun. 938. (Cum praep. ad: Eun. 131 ad rem.) — Studiosus Eun. Ann. VII 224 dicti. (c. dat. = studere Mil. 802 qui nisi adulterio, studiosus rei nulli aliaest improbus). — Socors Adel. 695 ceterarum rerum. — Gnarus Asin. 551. Rud. 210. (Most. 100 gnaruris vos volo esse hanc rem = novisse, ex sermone cotidiano repetitum.) — Ignarus Poen. III 3, 43. Eun. 136. Heaut. 226. Heey. 675. 682. Adel. 160. (Poen. III 2, 9 iuris coctiores, annominatio pro doctiores.) — Peritus Eun. Ann. XVI, 400 (cum praep. in: Acc. Trag. 282, 8 periti sumus in vita. Duo alia exempla v. Draeg. I² § 206, 7). — Imperitus Stich. 104. Andr. 911. Caec. Stat. Com. 76, 260. — Conscius Rud. 1247. Phorm. 156. — Imprudens Eun. 136 (cum praep. de: Andr. 227 (Umpf.) ne de hac re pater imprudentem opprimat.). — Certiore esse Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 44 quo quis suae alterius sententiae certior siet. — Incertus Rud. 213. Phorm. 578. Eun. Trag. 67, 351 (R.). — Ignotus (act.) Naev. Trag. 11, 36 iteris. — Memor Merc. 996. Pseud. 481. Stich. 578. Andr. 281. — Immemor Stich. 48. Andr. 44. Acc. Trag. 183, 364. — Particeps Epid. 266 (II 2, 81). Mil. 1013. Pseud. 11. (True. IV 2, 34 pro dubia lectione codicum: do obsoni me participem fieri, recepit Draeger I² § 199, 10 coniecturam: de — sic lege pro do — obsonio meo participem fieri

idque unum incertumque huius constructionis exemplum, quod in lexicis quoque — Klotz, Forcellini — invenitur, delendum est. Speng. do[nati] obsoni. Bugge: quod obsonatumst.) Heaut. 428. — *Expers* c. gen. Amph. 170. Asin. 505. Pseud. 498. Heaut. 652. Cat. ad Marc. fil. (J.) 80, 8. Titin. Com. 154, 149. c. abl. Amph. 713. Asin. 45. Pers. 509. Turp. Com. 104, 157. Errat igitur Fritzsche, qui contendit (Ind. Lect. Rostock. 1877/78. p. 8) veteres scriptores fere semper hoc adiectivum cum abl. construxisse. Idem expretus cascam fuisse formam censet pro *expers* Bacch. 446 Fit magister quasi lucerna uncta, expretus linteo. Neque opus est genitivum mutare in abl. Asin. 505. — *Exheres* Bacch. 849 vitae. c. abl. Most. 234 meis bonis. — *Adfinis* Heaut. 215 illarum rerum. c. dat. Trin. 331 publicisne an maritumis negotiis. — *Compos* c. gen. App. Claud. in sententiis (Fest. ed. O. Müller p. 317) animi. Adel. 310. — *Naev*. Trag. 7, 6. Amph. 643. Capt. prol. 41. 622. Epid. 559 (IV 1, 32). Truc. IV 3, 61. Emm. Trag. 67, 352 (R.). c. abl. Capt. 217. ea (copia) facitis nos *compotes*. Acc. Trag. 140, 36 magnis et multis malis. — *Impos* Bacch. 614 animi. Cas. III 5, 7. — *Men*. 110. Trin. 131. Truc. IV 3, 54. Acc. Trag. 173, 287. — *Potio*rem fieri Cas. I 24 quam tu eius potior fias. — *Plenus* in prisca latinitate uno loco coque corruptissimo Merc. 881 (B splendore plenum. CD splendore est plenum) excepto nusquam cum genetivo non legitur, ut non dubitem, quin illo quoque loco, quomodocunque versum emendes, genetivus, de quo iam Acidalius cogitabat (v. Ritscheli app. crit.) restituendus sit. Scribe igitur Poen. I 2, 37, ubi Hermannus post abl. invenustate adiect. plenae inseruit: invenustatis [plenae], ut Hecy. 848 venustatis — plenior. Non satis accurate de usu huius adiectivi disserit Draeger I² § 240 a. Jam vide exempla: Amph. 777 laruarum. Bacch. 153 sanguinis. Aul. IV 2, 15 mulsi. 8, 9 auri. V 13. — Epid. 152 (I 2, 49) consili. Men. 581 litium. Merc. 574 ieiunitatis. Mil. 22 gloriarum. 423 viti probrique. 512 dedecoris. 513 undarum. 783 facetiarum et doli. 1034 fastidi. Most. 213 viti. (coniect.) 379 conviviarum et mulierum. Pers. 392 librorum. 507 bonarum rerum. Poen. I 2, 101 sordorum. V 5, 34 sq. alli ulpicique. Pseud. 380 negoti. Rud. 319 mali viti probrique. 548 argenti. 651 fraudis, sceleris, paricidi, periuri. Trin. 751 amoris atque lasciviae. Eun. Ann. X 342 fidei. Eun. 105 rimarum. 318 suci. Hecy. 823 vini. 848 venustatis. Adel. 412 praeceptorum. 846 favillae, fumi ac pollinis. Caec. Stat. Com. 37, 7 taeniarum. Titin. e. l. 154, 149 consili. Afran. e. l. 217, 411 araneorum. Lucil. VII 27 olerorum. XII 6 fami (= famis). XXX 97 porriginis. Cat. orat. I (J.) 36, 1 tumultus. Cat. r. r. c. 81 aquae calidae. C. Titii orat. pro lege Fannia Mey. p. 204, 18 vini. C. Sempr. Gracch. orat. apud censor. Mey. p. 232, 9 argenti. — *Dives* Amph. 170 operis. — *Onustus*. De construct. huius adiectivi cf. Studemund Nov. annal. 1876, p. 75. Ann. 46. c. gen. Aul. IV 2, 4 auri. e. l. 10. V 2 (codd. auro). c. abl. Bacch. 1069 praeda. Epid. 375 (III 2, 39) astutiis. Pseud. 218 oleo. Aul. III 1, 9 fustibus. Rud. 909 praeda. Stich. 276 laetitia libentiaque. Afran. Com. 167, 16 laetitia. — *Largus* c. gen. Asin. 533 lacunarum. c. abl. Asin. 598 opera nocturna. — *Cumulatus* Aul. V 16 scelerum. Caec. Stat. Com. 44, 61 ineptitudinis. — *Copis* Turp. Com. 92, 61 omnium causarum. Pacuv. Trag. 115, 307 prosperam. — *Uber*. Acc. Trag. 142, 49 frugum. — [Jmpletus] aquae purae. Hoc participium affert Kühner II § 85, g) miro errore inductus ex Catonis libro de re rust. c. 88, 1, ubi haec verba leguntur: Amphoram defracto collo puram impleto aquae

purae, imperativi formam pro partic. ducens. — *Vacivus* Bacch. 154 virium. Heaut. 90 laboris. — *Orbus* c. gen. Rud. 349 auxiliique opumque. c. abl. Afran. Com. 195, 240 virili sexu. Eun. Trag. 25, 77 (R.) arce et urbe. — *Egens* et *indigens* v. sub verb. copiae et inopiae. — *Indiges* Pacuv. Trag. 118, 328 sq. liberam. — *Inopiosus* Poen I 1, 2 consili. — *Pollens* Curc. 114 vini. — *Potens* Pers. 755 caeli. Poen. V 4, 9 pacis. — *Satur* Adel. 765 omnium rerum. — *Prodigus* Most. 875 peculi sui. Ex inc. Trag. 240, 38 vitae. — *Exilis* Stich. 526 omnium — aegritudinum, sic A, Anal. Plaut. ed. Schoell etc. p. 182; offendit significatio insolita vocis exilis (cf. Müller Prosod. Plaut. p. 433). — *Exspes* Acc. Trag. 185, 376 liberam. — *Liber* Amph. prol. 105 harum rerum et multarum. — *Par* Rud. prol. 49 sui. Acc. Trag. 196, 465 illius. — *Dignus* Trin. R² 1153 salutis, ex Nonio. (item Brix Trin.²⁻³) Alteram editionem Trinummi (R.) neque Draeger I², § 206 k, neque Kühner II § 87, I 2 inspexisse videntur. — *Mendax* Asin. 855 huius rei. — *Peculiaris* c. gen. Pers. 201 eius. c. dat. Aul. III 4, 7 anni. — *Manifestus* semel in libris cum gen. invenitur Amph. fragm. 12 manifestum hunc obtorto collo teneo furem flagiti. Praeterea scripsit Ritschl contra auctoritatem codicum Bacch. 696 quem mendaci prendit manifestum modo (codd. manifesto), et Fleckeisen tuetur (Nov. Annal. 1870 p. 710) vulgatam lectionem Truc. I 2, 30 Manifestam mendaci, mala, teneo te (A manifesto Pall. manifesta), quod verba iudicandi tenere, prehendere, deprehendere apud antiquissimos aureaeque aetatis scriptores cum genet. non legantur, adiectivum *manifestus* contra ab omnibus omnium temporum scriptoribus cum genet. construatur. At cum Draeger I² § 206 c et Erdmann Ueber den Gebrauch der latein. Adiectiva p. 8 (Progr. Stendal 1879) doceant, praeter unum huius constructionis exemplum Plautinum Truc. I 2, 30 (cf. Holtze I p. 337) ante Sallustium et Ovidium hoc adiectivum cum genet. coniunctum non inveniri verbumque prehendere a Plauto Bacch. 696 et 950 (ex coniect. Acidali), verbum tenere Truc. I 2, 30, tum iam ab Sabino iuris consulto, qui Tiberii aetate floruit, (Gell. XI 18, 20 furti tenetur) usurpatum sit cum genetivo, magna est dubitatio, utrum praestet, adverb. manifesto duobus illis locis Bacch. 696 et Truc. I 2, 30 in adiectivum mutare, ex quo genetivus noxae pendeat, an hunc genetivum cum verbis illis coniungere. Nam quae Kühner II § 86, 7 p. 340 ex lege XII tabb. affert: servos furti manifesti prehensos, haec verba Gelliana non legis sunt.*) — *Similis*, *consimilis*, *adsimilis* (Merc. 957), *persimilis* (Pers. 698. Titin. Com. 138, 34). (*Dissimilis*, quod compositum huc referunt Brix Capt. 112 et Lorenz Mil. 239 apud priscos scriptores cum casu coniunctum omnino non inveni). De constructione illorum adiectivorum cum genet. apud comicos cf. Ritschel. Op. II p. 570 sqq. 579 sqq. Paucis locis, ubi libri dativum praebent, genetivus restitutus est: Capt. 582. Men. 1088. 1089. Truc. II 6, 24. Eun. 468 nostri codd. D. G. (Umpf.)

*) Has plagulas ad typographum missuro adfertur mihi primus huius anni fasciculus Annalium Bursiani, in quo (tom. XVIII p. 15 sq.) de hac constructione Lorenz ex dissertatione Joh. Schroederi De fragmentis Amphitruonis Plautinae, accuratius rettulit. Atque hic quidem vir doctus sibi persuasit, cum et Bacch. 696 et Truc. I 2, 30 in codice Ambrosiano denuo inspecto exaratum sit manifesto vel manifestum, omnibus locis Plautinis constanter legendum esse *manifesto tenere, prehendere, opprimere*, ut flagitium, in quo quis teneatur, per genetivum his verbis addatur. Quae si ita sunt, id quod mihi quoque veri simillimum videtur, *manifestus* ex numero eorum adiectivorum, quae apud priscos scriptores cum genet. coniunguntur, tollendum est.

pro nostris. Praeter exempla a Ritschelio l. l. congesta legitur similis c. gen. Most. 119, 128. Vidul. fragm. II 12 (Stud.). Andr. 225. Eun. 313, 468, 496. Heaut. 802, 990, 1020. Phorm. 501. Heey. 140, 399. Adel. 411, 627. Naev. Com. 16, 60. Afran. e. l. 169, 29. Nov. e. l. 264, 362. Laber. e. l. 297, 124. Acc. Trag. 126, 374. — *Consimilis c. gen.* Capt. 116, 123. Poen. IV 2, 2. Afran. Com. 215, 397. Similis et comp. e. d. a. t. Eun. Sat. p. 262, 45 (V.) Simia quam similis turpissima bestia nobis. Acc. Trag. 188, 405. Silvani melo consimilem — cantum. Lucil. VIII 2 p. uero similis. Cat. epist. (J.) 85, 2 adsimilis illi. Insolentius dictum est Naev. Bell. Pun. I 22 belli inertes. Capt. 264 quarum rerum tefalsilocum mihi esse nolo. Eun. Trag. 74, 403 (R.) Servius in Aen. IX 255: Euius deos aevi integros dicit. Acc. Trag. 146, 80 o vim torvam aspecti atque horribilem. Restat adiectivum aeger, quod et Draeger I² § 206, 1 apud Livium Andronicum cum gen. coniunctum inveniri testatur, nec locum nec genetivum ipsum indicans, et lexica (Klotz, Forcellini) ex Prisciano 6 p. 725 Putsch. exhibent. Fragmentum tamen illud, unde verba aegra sanitatis repetantur, non Livio Andronico sed Laevio deberi, ex Hertzii editione Prisciani apparet.

Participia praesentis verborum transitivorum. Cupiens Amph. prol. 132 quouis. Bacch. 278 domi. Mil. 1049 tui. 1165 istius nuptiarum. Poen. prol. 74 liberorum. Heey. 142 tui. Eun. Ann. I 80 cupientes (vulgo concupientes) regni. — *A mans* Asin. 591 tui. 857 uxoris. — *Persequens* Cas. II 1, 13 flagiti. — *Fugitans* Phorm. 623 litium. — *Temperans* Phorm. 271 rei aut famae. — *Metuens* Turpil. Com. 104, 157 sui. — *Gerens* Truc. I 2, 43 et II 1, 13 rei. Hanc scripturam tuentur Brix ad Capt. 261 et Kiessling Nov. annal. 1868 p. 609 sq., in accusativum mutavit genetivum Spengel. — Participium sciens, quod et Holtze affert I p. 337 et Draeger I² § 207 delendum est, nam Cas prol. 63 Ambrosiano duce nunc legitur: sciens ei mater dat operam, pro sciens eius mater ei dat operam.

Dativus pro genetivo. Permulti extant loci imprimis apud comicos, ubi dativus personae pro genetivo aut pron. possessivo positum est pendens praecipue ex locutionibus, quae constant ex verbo esse et substantivis erus, servus, advocatus, patronus, pater, mater, sodalis, amicus, inimicus etc., quo ratio quaedam, quae intercedit inter duas personas, exprimitur. cf. Lor. ad Most. 91, 1139. Mil. 270, 605. Brix ad Capt. 526. Mil. 271 Lorenz, Bursian Jahresber. 1874, 75. Abth. II p. 624. Pauca exempla ex Plauto et Terentio affert Holtze I p. 298, ex aliis scriptoribus Draeger I² § 194 p. 410. — *) Amph. 362 Quis erus est igitur tibi? 381. Capt. 241, 243, 444, 857. Men. 493. — Amph. 861 quoi est servus Sosia. (Fleck. quouis). Bacch. 160. Capt. 241, 243. (c. gen. Amph. prol. 148, 347, 356, 394. Pseud. 1169. Rud. 79). — Amph. 1038 utri sim advocatus nescio. Rud. 890, Eun. 340. — Asin. 621 patronus qui vobis fuit futurus. Capt. 444. Pers. 838. Poen. V 4, 74. Rud. 705. Truc. IV 3, 48. (c. gen. Capt. 335 pol is quidem huius es cluens). — Aul. III 2, 16 tu mihi's tutor. — Aul. IV 10, 48 hic mihi est Megadorus avunculus. — Cas. II 3, 46 ille unicust mihi filius.

*) In eodem, quem modo p. 23 Adn. commemoravi, fasciculo Annal. Bursiani laudatur p. 6 dissertatio inauguralis Henrici Peine, De dativi usu apud priscos scriptores Latinos. Argentorati 1878. In qua cum de hoc dativi genere disputatum sit, doleo quod ea uti mihi non licuit.

quam ego ei pater. Capt. 444, 633, 635. Men. 1108. Most. 962. Pseud. 294. Truc. I 1, 70, 2, 100. Hecy. 258. Adel. 126. Cacc. Stat. Com. 49, 77. (c. gen. Capt. prol. 4, 974. Truc. II 7, 38. Bacch. 877. Most. 970). — Poen. V 2, 105 Ampsigura mater mihi fuit. Stich. 155. Heaut. 270. — Poen. V 2, 108 mihi sobrina Ampsigura tua mater fuit. Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 20 quæve ei sobrinus siet. e. l. 22. — Poen. prol. 115 idem huic patruos adulescentulost. — Cist. II 3, 16 nam illæc tibi nutrix est. — Bacch. 460 Hic sodalis Pistoelero iam puer pūero fuit. Capt. 512, 563. Most. 1154. Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 20 quæve ei sodalis siet. e. l. 22 (c. gen. Bacch. 453 gnati tui sodalis hic quidemst. Merc. 995). Capt. 528 is sodalis Philocrati et cognatus est, dubitari potest, utrum Philocrati dativus an genetivus sit. (cf. Br. ad h. l.) Equidem dativum esse puto, cum et in ceteris huius modi exemplis hic casus usitatior sit et cognatus aliis quoque locis cum dativo coniungatur: Rud. 1214 mihi esse cognatum. Andr. 926 is mihi cognatus fuit. Adel. 947 Hegio cognatus his est proximus. — Bacch. 976. Nunc Priamo nostro sist quis emptor. — Capt. 629 fuisti meae matriopstetrix. Epid. 466 (III 4, 30) mihi concubina quæ sit. (c. gen. Mil. 362 eri concubinast hæc quidem). — Men. 493 quoui ego adæque heres eram. Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 60 quæve ipse — heres siet. Lex agr. C. J. n. 200, 64 quoui is heres erit. — Mil. 271 illic est Philocomasio custos. Truc. IV 3, 38. — Mil. 1357 alii libertus esse. — Mil. 1431 Quis erat igitur? : Philocomasio amator. cf. Poen. V 4, 43 sed quis homost? : Amicus vobis (c. gen. Epid. 702 (V 2, 37) sed quis east mulier? : Tui gnati amica). Eandem minus usitatam constructionem cum dativo sine verbo esse v. Rud. 705 Sed optume eccum exit senex, patronus mihi que et vobis. Acc. Trag. 204, 522 Achivis classibus ductor, gravis Dardaniis gentibus ultor. (Vocat.) Itaque mihi persuasum est, mutatione opus non esse Cas. II 7, 12 Mihi benevolentes atque amici prodeunt, ubi Müller Prosod. Plaut. p. 520 scribit: Mei benevolentes etc. — Pers. 770 tu hic eris dictatrix nobis. — Poen. prol. 120 is illi Poeno hospes fuit. V 2, 90 sq. — Poen. I 3, 35 qui sphingi interpretis fuit. — Poen. V 2, 100 Demarcho item ipse fuit adoptatius. — Pseud. 447 hic dux, hic illist paedagogus. — Heaut. 991 sq. matres omnes filiis — adiutrices solent esse. — Pseud. 700 ἐδῶνς mihist. (cf. Lor.). — Stich. 630 dum parasitus mi atque fratri fuisti. (c. gen. Bacch. 573 parasitus hominis ego sum improbi.) — Truc. IV 3, 66 tu's praetor mihi. — Cat. orat. XI (J.) 44, 1 M. Fulvio consuli legatus sum. — Cat. ad Marc. fil. (J.) p. 79, 1 Illi imperator tu, ille ceteris medfstrinus. — Eun. 1052 nostræ omni est faulrix familie. Lucil. XXIX 17 favitorem tibi me, amicum, amatorem putes. Uno loco genetivus et dativus coniuncti sunt: Merc. 842 divom atque hominum quæ spectatrix atque era eadem hominibus. — Amicus et inimicus, quæ adiectiva substantivi quoque loco usurpantur, accedente verbo esse interdum cum genetivo, multo saepius cum dativo construuntur. c. gen. Merc. 974 Charini amicast. Most. 980 patris amicus videlicet. Poen. V 2, 131 inimicus hercle est huius. Epid. 702 (V 2, 37) sed quis east mulier? : Tui gnati amica. Pomp. Com. 247, 145 sq. ut si quis est amici amicus. c. dat. Most. 195 quæ illum tibi aeternam putes fore amicum et benevolentem. Pers. 582 tu mi es inimicus certus. Poen. IV 2, 57 scin tu erum tuom ero meo esse inimicum capitalem? Trin. 94 tu ex amicis certis mi's certissimus.

Andr. 970 pater amicus summus nobis. Phorm. 1049 vestrae familiae hercle amicus et tuo summus Phaedriae. In his quae sequuntur exemplis diiudicari non potest, utrum voces amicus et inimicus attributo carentes pro substantivis an pro adiectivis habendae sint: Asin. 387 ego sum amicus nostris. Capt. 140 sq. semper sensi filio Meo te esse amicum. Bacch. 539 mi amicum esse. 557 amicus est tibi. Cas. III 4, 25 tu mi amicus es. Cist. I 1, 1 mihi amicam esse crevi. Men. 675 sibi inimicus magis quist quam aetati tuae. Merc. 925 suspicatur illam amicam esse illi. Pers. 581 estne tu huic amicus? Poen. V 4, 43. Amicus vobis. Pseud. 188 quae amica's frumentariis. Stich. 508 mihi te amicam esse. 509 quoniam mihi amicum experior esse, Ambrosiano duce Loewe, Anal. Plaut. p. 181. Trin. 106 fuitne hic tibi amicus Charmides? 115 si mi inimicus esset. 267 amicus mihi ne fuas. 337 nil moror eum tibi esse amicum. 716 ego amicus nunquam tibi ero. 895 is mi est amicus. Truc. II 1, 20 qui rei inimicust suae. Phorm. 597 ubi Phaedriae esse ostenderet nilo minus amicum esse quam Antiphoni. Pomp. Com. p. 247, 146 cui amicus est. — Similiter cognatus: Rud. 1214 mihi esse cognatum. Andr. 926 is mihi cognatus fuit. — Adfinis Adel. 948 Adfinis nobis. Acc. Trag. 201, 503 ut essem adfinis tibi. — Vicinus Vidul. fragm. I 38 (Stud.) vicinus igitur es mihi. Eun. 359 Sed istam Thaidem non scivi nobis vicinam. — Liberiorem constructionem cum dativo commodi praebent haec exempla: Amph. 44 sq. quis benefactis meus pater — architectust omnibus. Curc. 639 isti (anulo) me heredem fecit. Truc. IV 4, 6 tutorem me adoptavit suis bonis. Naev. Com. 16, 58 meis bonis omnibus ego te heredem faciam. Epid. 403 (III 3, 22) divortunt mores virgini longe ac lupae. 422 sq. (III 3, 41 sq.) ei volo Ire advocatus. Men. prol. 13 huic argumento antelogium hoc fuit. Most. 92 ei rei argumenta dicam. 118 haec argumenta ego aedificiis dixi. Trin. 522 ei rei argumenta dicam. Mil. 238 sq. ut Philocomasio hanc sororem — dicam Athenis advenisse. (Most. 374 pater advenit peregre Philolachae). Mil. 798 quasique ego ei rei sim interpret. 955 ne quis nostro hic auceps sermoni siet. Most. 227 ut famast homini. Poen. prol. 49 ei rei ego finitor factus sum. Pseud. 17 me supremum habuisti comitem consiliis tuis. Rud. 1014 si tu proreta isti navi's, ego gubernator ero. 1377 tun meo pontifex periurio's? Trin. 81 ego sum promus pectori. 204 verbis falsis acceptor fui. 226 magister mihi exercitor animus nunc est. 644 honori posteriorum tuorum ut vindex fieres. 915 C est principium nomini. 1123 ut ei rei fundus pater sit potior. Eun. Ann. I 68 sq. postquam consistit fluvius, qui est omnibus princeps. Andr. 458 illic est huic rei caput. Adel. 568. — Phorm. 872 patruos tuos est inventus Phanio uxori tuae. Adel. 671 auctor his rebus quis est? Ex inc. Com. 120, 52 sq. tutamen forsperaverat familiae Domuique columen. Huc nescio an spectent Asin. 729 nec caput nec pes sermoni adparet. Capt. 614 Garriet quoi neque pes unquam neque caput compareat. Lucil. XVII 15 sq. magna ossa lacertique adparent homini.

Genetivus relationis cum adiectivis verbisque saepius coniungitur. Atque primum quidem afferendus est genet. animi, quem non desunt qui alias eiusmodi constructiones neglegentes locativum esse contendunt, ut Kühner II § 85 c. § 89, 5 c. Ebrard I. I. § 22, p. 601.*) Jam vide

*) Ebrard duos locos hic falso profert: Pacuv. Trag. 114, 302 triplici pertimefactus maerore animi

exempla: Cist. II 1, 8 lassus animi. IV 2, 3 animi misera. Trin. 454 satin tu sanu's mentis aut animi tui —? Eun. 274 falsus animist. Heey. 121 animi incertus. Epid. 326 (III 1, 6) qui angas te animi. 390 (III 3, 8) animi med ex cruciare. cf. Mil. 720. 1068. 1280. Rud. 388. 399. Phorm. 187. — Aul. I 2, 27 discrucior animi. Adel. 610. — Merc. 127 animi pendeo. 166. Heaut. 727 pendebit animi. Afran. Com. 205, 318 qui nunc est animi exercitus. Pacuv. Trag. 113, 294 animi horrescit. Enn. Trag. 54, 267 (R.) coniecit Ribbeck animi fortiter ferre pro amici, paulo fortasse insolentius, ut ipse ait. Ex his exemplis si inspicias Trin. 454 satin tu sanu's mentis aut animi tui —? satis, credo, tibi apparebit, nihil interesse inter gen. mentis et animi. cf. reliqua genet. relationis exempla: Epid. 138 (I 2, 35) desipiebam mentis. Fragm. Laevii (v. supr. p. 24) aegra sanitatis. Enn. Trag. 67, 351 (R.) summarum rerum incertus. Rud. 213 incertus consili. Phorm. 578. Naev. Bell. Pun. I 22 belli inertes. Capt. 264 quarum rerum te falsilocum mihi esse nolo. Adel. 695 nolim ceterarum rerum te socordem. Enn. Trag. 74, 403 aevi integer. Acc. Trag. 146, 80 o vim torvam aspecti atque horribilem. Epid. 239 (II 2, 55) sermonis fallebar. (cf. Brix ad Capt. 261.)

Adiungam hoc loco formulas **compendi facere** et **lucri facere** aliquid, quas ellipsi pronomini aliquid explicat Lorenz ad Most. 60, facere ut aliquid compendi, lucri sit, ut sermonis cotidiani locutionem **operae est**. Aliter Hoffmann, Nov. annal. 1874, p. 556. Ac prioris quidem locutionis **compendi facere** exempla attulit omnia Lorenz ad Pseud. 1124, quibus addidit formulam **compendium facere** alicuius rei ad Pseud. 584, posterioris **lucri facere** haec sunt: Most. 354 qui facere argenti cupiat aliquantum lucri. Pers. 668 fecisti lucri (absol.) 713. — Poen. III 5, 26 me esse hos trecentos Philippos facturum lucri. Truc. II 4, 72 lucri (codd. lucrum) hercle videor facere mihi. III 2, 22 A facio lucri. Bacchi. 859 nihil est, lucri quod me hodie facere mavelim, sic Ritschl, vulgo interpungitur: nihil est lucri, quod —. Similiter dictum est Cas. II 7, 2 restim sumpti fecerim. Merc. 419 facere damni mavolo. — **Operae est**. Praeter quatuor exempla, quae contulerunt Lorenz et Brix ad Mil. 252 haec tantum inveniuntur: Amph. prol. 151 erit operae. Enn. Ann. I 16 est operae. Accedunt ex coniectura: Merc. 286 dicam, si videam tibi operae (codd. operam) esse (Müller Prosod. Plant. p. 710). Merc. prol. 10 si operaest (sic R. opera est codd.) Plenior formula **operae pretium est** legitur: Cas. V 2, 5. Mil. 31. Most. 842. Poen. V 4, 1. Rud. 947. Enn. Ann. inc. fragm. 454. Andr. 217.

Verba cum genetivo coniuncta. Verba monendi et obliviscendi.

Monere et **composita**. c. gen. substantivi unum exemplum invenitur, quod fugit Lorenzium ad Pseud. 148: Rud. 743 mearum me absens miseriarum **commones**. c. acc. substantivi Pseud. 150 officium vostrum **commonerier**. Stich. 58 qui manet ut **moneatur** — officium suum. c. acc. neutr. pronomium saepius: Rud. prol. 28 **moneo** vos ego

incerte errans vagat, ubi non dubium est, quin gen. animi ex substantivo maerore pendeat, et Cist. II 1, 5 sq. nubilam mentem animi habeo. „Mens animi malebant interdum eleganti periphrasi dicere veteres, quam mentem vel animum simpliciter.“ Gronovii Lectiones Plautinae p. 128. cf. Epid. 530 (IV 1, 4) territat mentem animi. Lucr. III 613 sq. animi — mens. IV 756 mens animi vigilat. V 449 animi mente.

hoc. Stich. 41 sq. te hoc — moneo. Aul. II 1, 25 te id admonitum advento. Andr. 918. Heaut. 353. Hecy 766. Pacuv. Trag. 81, 30. — Pacuv. Trag. 90, 112 di mouerint meliora; idem versus apud Lucil. XXVI 35. — Memini, commemori c. gen. Bacch. 206 meminit Mnesilochi. Capt. 800 faciam ut huius die locique meique semper meminerit; idem versus Eun. 801. — Pers. 494 mei memineris. 658 meminit libertatis. Trin. 1027 commemorit domi. Eun. 815 domi locique fac vicissim ut memineris. Heaut. 951 ut — meminerit semper mei. 1026 eius ut memineris. c. acc. subst. Cas. II 3, 41 sq. Cist. I 2, 29. Men. prol. 47. 624. Merc. 1011. Mil. 354. 1378. Poen. V 2, 102. Stich. 42. 46. Trin. 697. Truc. II 1, 10. Fragm. Plaut. Clitell. (Gron. p. 1127, 23) meminere officium suum. Turp. Com. 104, 156 meminisse illius formam. c. acc. neutr. pronom. et adiect. Amph. 254 hoc commemori. Aul. II 2, 79 illud memineris. — Capt. 317. 396. 414. Cure. 493. Epid. 554 (IV 1, 27). Men. 1111. Mil. 809. 914. 1195. Pers. 183. Poen. III 5, 22. Afran. Com. 189, 194. Pompon. e. l. 241, 109. Heaut. 550. Phorm. 387. — Pers. 186 memini omnia. Poen. III 4, 16 commemorisse omnia. Cat. Orig. II, (J.) 9, 10 sq. vera meminere. c. praepos. de: Asin. 939 de palla memento. — Recordor, reminiscor, recomentor cum accus. construuntur: Men. 972 recordetur id. (sic libr. Br.) Pacuv. Trag. 81, 36 recordor confidentiam. Acc. Trag. 181, 346 haec. e. l. illos reminiscor dies. Hecy. 385 orata eius reminiscor. Trin. 912 recommendatu's nomen. — In mentem venire c. gen. substant. Naev. Bell. Pun. I 7 ei venit in mentem hominum fortunas (Gen.) Rud. 685 sq. [venit] in mentem mihi mortis. Phorm. 154 eius adventi. Afran. Com. 210, 346 dolorum c. praep. de: Most. 271 in mentem venit de speculo, ubi cum Lorenzo infinitivus dicere suppleatur necesse non est. cf. Hecy. 536 sq. nunc mi in mentem venit de hac re, et Asin. 939 de palla memento. e u n o m n a t i v o saepius: Aul. II 2, 49 hoc. Cas. II 6, 27 unum. Epid. 638 (V 1, 32) quod. Merc. 922 hoc. Pers. 388 istuc. — Mentionem habere Liv. Andr. Odys. fragm. XIII atque escas (Gen.) ne habeamus mentionem. — Se in memoriam inducere Pers. 643 suarum miseriarum. — Mentionem facere c. gen. Bacch. 252 istius hominis. Rud. 1289 sq. viduli. Trin. 976 auri. 1069 hominis optumi. Truc. I 2, 93 partionis. Eun. 437 sq. Phaedriae c. praep. de: Aul. II 2, 27 de filia. Pers. 109 qua de re. Mil. 993 de me. — Oblivisci duobus tantum locis Terentianis cum genetivo construitur: Andr. in alt. ex. 2 me esse oblitum — tuae gnatae alterae, et Eun. 306 oblitus sum mei. c. acc. personae Liv. Andr. fragm. V Neque tam ted oblitus sum (Neque enim te oblitus sum, Hermann El. doct. metr. p. 618). Acc. Trag. 160, 190 utinam nemet possim oblivisci. e. l. 199, 488 Ulixem obliviscar. c. acc. rei App. Claud. (Prisc. VIII, 792 P.) obliviscere miserias. Cas. I 16 officium meum. Trin. 1014 condalium. Caec. Stat. Com. 44, 61 cultum. Turpil. e. l. 106, 171 sq. eius crebras mansiones, sumpti largitatem. Acc. Trag. 137, 12 mea facta. Itaque etiam Trin. 1018 scribendum est: memoriam (codd. memoria) esse oblitum. cf. Seyffert Stud. Plaut. p. 26. c. acc. neutr. pronom. et adiect. Asin. 226 haecine. Bacch. 790 omnia. Acc. Trag. 222, 665 haec.

Verba iudicandi. In simulare Amph. 477 probri. cf. 887 sq. Mil. 364 sq. 392 (coniect.) 396. — Mil. 508 sq. probri — summi flagiti. Phorm. 359 malitiae. c. acc. rei Amph. 859 facinus tam malum. c. acc. neutr. pronom. Amph. 820 quod. Aul. II 4, 9 quod (sic codd.). Pers. 129. — Arguere Amph. 882 sq. probri, stupri, dedecoris. 897 sq. stupri, dedecoris. Pseud. 746

malorum facinorum. c. acc. neutr. pronom. Men. 940 haec. Caec. Stat. Com. 61, 149 id. — Accusare Amph. 869 probri. c. acc. neutr. pronom. Asin. 173 quid. Trin. 96 id. — Incusare Truc. I 2, 58 probri. c. acc. neutr. pronom. Phorm. 914 quae. — Deprehendere Bacch. 950 doli (codd. dolis) ego deprehensus sum. — Prehendere Bacch. 696 quem mendaci prendit manifesto. — Tenere Truc. I 2, 30 Manifesto mendaci, mala, teneo te. cf. Fragm. Amph. 12 Manifesto hunc obtorto collo teneo furem flagiti (codd. manifestum). v. supr. p. 23. — Captare Amph. 821 impudicitiae. — Adstringere Poen. III 4, 27 furti. Rud. 1260. — Se adligare Eun. 809 furti. — Condemnare Most. 1099 argenti. Cat. r. r. praef. 1 furem dupli condemnari, foeneratorem quadrupli. Turpil. Com. 101, 128 voti condemnatast. Titin. e. l. 154, 154 eius voti condemnatast. — Absolvere Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 55 eius rei absolutus esto. — Manum inicere Pers. 71 tantidem ille illi rursus iniexit manum; cf. dubiam lectionem Truc. IV 2, 49 ego te manum iniciam quadrupli. — Capitis perdere Asin. 132. Bacch. 490. Mil. 371. — Addicere Nov. Com. 272, 115 quanti addictus. — Quod fragmentum Cistellariae laudant Holtze I p. 338 et Draeger I § 209, 1 quid si adeam atque appellem mali damnique? a Studemundio (Ind. Scholar. Gryphisw. 1871/2 p. 13) sic Ambrosiano duce restituitur: Quid si adeam atque appellem? Mali damnique inlecebra, salve.

Verba affectum. Piget Trin. 127 facti. Em. Trag. 21, 45 (R.) mei. Andr. 877 furti. Adel. 391 sq. fratris. Acc. Trag. 196, 471 Graium. Turpil. Com. 87, 18 mei. c. nom. neutr. pronom. Pseud. 281 id quod pudet facilius fertur quam illud quod piget. Stich. 122 ne faciat quod pigeat postridie. Ex inc. Trag. 237, 21 hoc dolet, pudet, piget. Phorm. 554 quod nos post pigeat. — Pudet Asin. 933 tui. Bacch. 379 neque mei neque tui. 1016 quouis facti. Trin. 912 deum me hercle atque hominum pudet. Truc. II 2, 25 probri. Em. Trag. 21, 44 (R.) patris mei meum factum pudet. Heaut. 260 cuius. 576 ipsius facti. Phorm. 392 horum. 525 sq. vanitatis. Hecy. 793 Philumena. Adel. 391 sq. fratris. 683 tui. Turpil. Com. 87, 18 mei. Ex inc. Trag. 253, 123 sq. Thesprotum pudet Atrai. Lucil. ex inc. libr. 154 facti sup pudet. c. nom. neutr. pronom. Asin. 933 nilne te pudet. Bacch. 483 neque pudere quicquam. 1156 quid est quod pudeat. — Cas. II 3, 26. Epid. 107 (I 2, 4). 168 (II 1, 3). Men. 642. Merc. prol. 56. 912. Mil. 624. Most. 1165. Pers. 424. Poen. V 5, 26. Pseud. 281. 370. Acc. Trag. 149, 104. Ex inc. Trag. 237, 21. Andr. 871. Phorm. 644. 1042. Adel. 84 sq. 244. — Adel. 754 non te haec pudent? (Turpil. Com. 98, 104 olim coniecerat Ribbeck: num illam illaec pudent?) Ex hoc alteroque loco Stich. 51 me haec conditio non poenitet (h. vers. deest in A.), apparet, priscos scriptores etiam dixisse: res aliqua me piget, pudet, poenitet, atque pronomina in genere neutro posita, quae modo attuli, nominativos esse, non accusativos. Holtze I p. 22. Kühner I, § 206 A. 7. Huc spectat etiam fragmentum Caec. Stat. Com. 63, 166 Pudebat, credo, commemoramentum stupri. — Personalis usus exempla haec sunt: Cas. V 2, 3 ita nunc pudeo. Epid. 166 (II 1, 1) plerique homines quom usust ut pudeant. Andr. 637 nihil pudent hic (codd. pudet). Turpil. Com. 98, 104 num hilum illa haec (puella) pudet? ex coniect. Ribbeckii. — Poenitet Stich. 551 duarum. 711 horum. Truc. II 4, 77 quouis. Eun. 1013 flagiti. Phorm. 172 nostri. Hecy. 775 famae. Acc. Trag. 177, 312 sq. tuae laudis e. l. 200, 491 lucti. — Mil. 740

nil me poenitet. Stich. 51 me haec conditio non poenitet (deest in A.). — Poeniteo Pacuv. Trag. 81, 31 proloqui non poenitebunt liberi. — Taedet Amph. 503 tui me neque domi distaedet. Cas. I 54 tui sermonis. Most. 316 convivi sermonisque taesumst. Eun. 297 cotidianarum harum formarum. Adel. 150 sq. omnium. Caec. Stat. Com. 63, 159 mentionis. — Miseret Bacch. 1044 miseret me illius. Cist. IV 2, 103 huius. Curc. 518. — Most. 985 eius patris. Pseud. 1324 mei tergi. Rud. 277 miseriarum. Stich. 329 harum. Trin. 343 ne tis (= tui) alios misereat. Vidul. fragm. II, 16 (Stud.) me miserebat tui. cf. Enn. Trag. 21, 45 (R.). Eun. 802. — Enn. Trag. 32, 130 neminis. Andr. 869 mei. Heaut. 168 eius. Phorm. 188. — Heaut. 260 cuius. Hecy. 446 mulieris. — Heaut. 749 Menedemi me vicem miseret, cuius rarae constructionis hoc tantum exemplum extat. — Misere o Enn. Ann. V 175 cogebant hostis lacrumantes ut misererent. Enn. Trag. 37, 168 (R.) misere te annis. Hecy. 64 hortor ne cuiusquam misereas (sic A, misereat rell. codd.). — Misere o Afran. Com. 218, 417 nostri miseritust deus. Ex. inc. Com. 128, 93 saepe qui misereri potuit. Cat. orat. LIV (J.) 63, 7 sq. rei publicae — miserear. C. Gracch. Orat. Mey. p. 248, 6 misereri vestrum pro vestri v. supr. p. 11 Adn. Praeterea tribus locis Plautinis in codicibus legitur misereri, Capti. 765. Pseud. 378. Truc. II 1, 13 ubi nunc infin. act. scribunt editores Brix, Lorenz, Spengel. — Me miseretur Turpil. Com. 91, 55 quam matris nunc patris me miseretur magis. Pacuv. Trag. 122, 354 cepisti me istoc verbo, miseretur tui. Trin. 430 me eius miseritumst. Heaut. 463 me tuarum miseritumst fortunarum. Scip. Afr. min. contra leg. iudic. Orat. Mey. p. 192, 16 me rei publicae maxime misertum est. Crassus, suas. leg. Servil. Orat. Mey. p. 301 neque me minus vestri quam mei miserebitur. Claud. Quadr. Ann. XX Hist. Pet. p. 234, 4 ecquando te nostrum (pro nostri) et rei publicae miserebitur? — Me miserescit Trin. 343 ut ita te aliorum miserescat. Hic locus fugit Draegerum, qui hoc verbum *ἀπ. εἶρ.* esse docet Histor. Synt. I² § 95 et § 211, I afferens Heaut. 1026 inopis nunc te miserescat mei. — Me commiserescit. Ne hoc quidem verbum est *ἀπ. εἶρ.* ut contendit Draeger e. l. I² § 211, 1. Nam praeter Hecy. 128 sq. Bacchidem — eius commiseresceret, iam Georges in lexico attulit Rud. 1090 ut ted huius commiserescat mulieris. Adde ex inc. Trag. 272, 245 sq. nilne te horum fortunae, nil commiserescit meae? — Commisere o Pacuv. Trag. 129, 391 ipse eius commiseresceret. Turpil. Com. 110, 211 ut illius commiserescas miserulae orbitudinis. — Miseror uno loco c. gen. construitur Acc. Trag. 182, 355 te commiserabam magis quam miserabar mei, aliis locis c. acc. Dubia est lectio Acc. Trag. 181, 353 Quid te miseraris.

Verba copiae et inopiae. Complere c. gen. Amph. 470 sq. erroris et dementiae. 1016 stupri. Men. 901 flagiti et formidinis. — c. abl. Amph. 251 telis. Cist. I 2, 8 flore Liberi. Naev. Com. 31, 136 amore capitali. Enn. Trag. 21, 53 (R.) navibus. Enn. Ann. inc. fragm. 550 terroribus. — Implere c. gen. Aul. III 6, 16 furum. Merc. 409 impleantur e legeorum meae fores carbonibus. At Holtze I p. 120, d et Ebrard I. l. § 56, b falso abl. carbonibus cum verbo implendi construunt. Merc. 795 suspicionum. Cat. r. r. c. 88, 1 aquae purae. c. 153 faecis. — c. abl. Aul. III 3, 6. Cas. I 35. — Explere et replere cum abl. omnibus locis construuntur: Asin. 405. Eun. Ann. IX 310. Andr. 339. Acc. Trag. 178, 323. — Poen. III 3, 88. V 5, 11. Enn. Ann. IX 310. — Opplere, quod verbum Draeger I² § 239, c. negat cum genetivo construi, semel cum hoc casu coniunctum invenitur Truc. II 6, 42 oppletis tritici granariis. — c. abl. Aul. I 2, 6. IV

6, 9. Pseud. 588. Rud. 905. Truc. II 6, 41. Aquil. Com. 34, 8. Turpil. e. l. 105, 162 fama ac flagitis. (De coniectura Mülleri Prosod. Plaut. p. 464 fama ac flagiti v. Corollar. (R.) p. XXXIX). Eun. Trag. 66, 343 sq. (R.). Heaut. 306. Santra Trag. 228, 1. — Onerare c. gen. semel legitur Pacuv. Trag. 113, 291 postquam est oneratus frugum et floris Liberi. — c. abl. Amph. 328. Capt. 465. 774. 827. Men. prol. 25. Merc. 978. Mil. 677. 903. Pseud. 357. 588. 764. 1320. Stich. 532. 639. Andr. 827. Phorm. 841 sq. 843. 844. — Egere. Non recte in universum docet Draeger I² § 239, h. hoc verbum saepius cum ablativo coniungi, sed genetivum disperse omnibus aetatibus inveniri. Nam uno loco excepto (ex inc. Com. 126, 78 minimo eget) apud priscos scriptores egere aut cum genetivo aut cum acc. neutr. construitur: Amph. 819 tuipte si pudoris egeas. Asin. 591 quia tui amans amantis egeo (sic Seyffert Stud. Plaut. p. 1 pro abeuntis). Bacch. 651 egens consili. Mil. 1033 tis (= tui) egeat. Corruptissimus locus Truc. II 6, 20, ubi vulgo ex coniectura legebatur: Quid adhuc egeo tui, malum, ammonitricis? ap. Draeg. delendus est. De variis coniecturis cf. Schoell, Anal. Plaut. p. 22 Ad. 46. — Eun. Ann. inc. fragm. 587 virtutis. Eun. Trag. 26, 89 (R.) opis egens tuae. — c. acc. neutr. Men. 121 nec quicquam eges. Cat. orat. LXXX (J.) 73, 4 multa egeo. Neque satis accurate Ebrard l. l. § 3 p. 582 de usu huius verbi disserit locos Ennianos omittens. Ex exemplis, quae sub v. egere attulit, duo spectant ad v. carere: Heaut. 400 tui carendum quod erat et Eun. 223 non ego illam caream. — Indigere. Omnes scriptores, contendit Draeger I² § 239, i. praeter Caesarem et Livium, qui ablativo utantur, verbum indigendi nulla certa lege et cum gen. et cum abl. coniunxisse. At Ebrard l. l. § 3 p. 582 hoc verb. a priscis scriptoribus praeter Terentium c. abl. construi docet unum ablativi exemplum ex Cornelio Sisenna afferens, quem scriptorem equidem ut recentioris aetatis omisi. Fefellit opinio viros doctissimos; nam apud priscos scriptores tantum genetivus ex hoc verbo pendet. v. exempla: Cist. I 1, 31 suarum opum indigentes. I 1, 33 sui que omnium rerum. Rud. 642 tui indigentes auxili. 943 tui sermonis indigens. Andr. 890 huius patris. Turpil. Com. 91, 49 porti indigentes. — Carere c. gen. Heaut. 400 tui. cf. Laevius ap. Gell. XIX 7, 7. — c. acc. Curc. 136 id. Poen. IV 1, 4 qui quod amat caret. Eun. 223 non ego illam caream. Turpil. Com. 88, 32 meos parentes. — c. abl. Asin. 801 sq. Capt. 357. 925. Cist. II 1, 57. III 3. Curc. 17. Mil. 1033. Most. 500. 858. Poen. V 4, 16. Trin. 1129. Truc. IV 3, 59. Heaut. 137. 257. Hecy. 663. Pompon. Com. 252, 183. Ex his, quae attuli, ablativi copiae et inopiae exemplis circiter viginti quatuor apud Ebrardium l. l. § 3 a et § 56 b frustra quaeres. — Potire, compotire eandem vim habet ac potentem vel compotem facere aliquem rei. c. gen. Amph. 178 eum potivit servitutis = compotem servitutis fecit. c. abl. Rud. 911 (Neptunus) piscatu novo me uberi compotivit. — Passive significat potiri id quod in potestatem venire. Capt. 92 est potitus hostium. 144. 762. Epid. 532 (IV 1, 5). 562 (IV 1, 35). — Potiri deponens = potentem fieri rei. c. gen. Rud. 1337 viduli. Eun. Trag. 63, 329 (R.) pacis. Pacuv. 102, 205 frugum. Lucil. V 18 pani' potitur. VI 6 illorum si possim copi' potirei. Asin. 555 fugae potiti, ex coniect. Bücheleri Nov. annal. 1863, p. 772. (codd. eugae). c. acc. Amph. 187 ut salvi poteremur domum (sic B. Fleck. domi). Rud. 190 laborem. Naev. Trag. 11, 37 Die quo pacto eum potiti. Eun. Ann. I 78 praedam. Adel. 871 patria commoda. 876 gaudia. Acc. Trag. 141, 40 plagas. 212, 590 sceptrum. Pacuv. Trag. 84, 56 e. l.

103, 217. 113, 289. Ex inc. Trag. 242, 51. Caec. Stat. Com. 54, 109. c. abl. Pseud. 1071 si illa sit potitus muliere. Afran. Com. 175, 77 quie. — *Compotiri* c. abl. Rud. 205 ita hic solis locis compotita. — Singularis est usus horum, quae sequuntur, verborum cum genetivo: *Levare* Rud. 247 omnium laborum. — *Privare* ἀποστειρεῖν Afran. Com. 183, 152 me cum privares tui (codd. privis). — *Abundare* Lucil. VIII 17 quarum rerum. — *Fervere* Pompon. Com. 240, 101 domus haec fervit flagiti. — *Orbificare* Acc. Trag. 190, 421 liberorum. — *Saturare* Stsch. 18 haec res vitae me saturant. — *Obsaturare* Heaut. 869 istius obsaturabere. — *Participare* Cist. I 3, 17 sui participat consili.

Genetivus pretii. Verba aestimandi et similia. Frequentissime ea significatione leguntur verba esse, facere, pendere, quorum exempla hoc loco enumerare supersedeo, (v. paulo infra sub genet. pret.) raro neque in libris satis distincte aestumare et existumare (cf. Ritschl ad Most. 76. Brix ad Capt. 679). — Most. 76 neque quod dixit flocci existumat. Capt. 682 parvi existumo (codd. aestimo). Ex inc. fragm. Plaut. (Gron. p. 1137, 14) flocci existumo, sic Ritschl ad Most. 76. (codd. aestimo). Pers. 353 pluris aestumo. (codd. existumo.) Ex inc. Trag. 262, 180 parvi aestimet. Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 7 quanti — ae[stumata erit]. — Jam sequuntur reliqua huius generis verba. *Ducere* Naev. Com. 24, 105 eius noctem nauco (Bothe nauici) ducere. — *Habere* Lucil. ex libr. inc. p. 134, 23 tantique habearis. — *Censere* Rud. 1272 quanti censet. Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 57 quanti eis censuer[unt]. — *Deputare* Heey. 799 deputat parvi preti. — *Dedicare* Scip. Afric. min. Mey. p. 184, 10 sq. quanti in censum dedicavisti? — *Emerere* Merc. 221 quanti. cf. 514. Poen. IV 2, 75. Rud. 1405. Eun. 984. Adel. 249. Cat. orat. XVIII (J.) 49, 4. Cat. r. r. e. 146, 1. — Merc. 490 tanti. Adel. 200 tantidem. Cat. r. r. e. 22, 4. — *Redimere* Eun. 75 quanti. — *Vendere* Merc. 425 minoris. — *Dare* Adel. 203 ubi me dixero dare tanti. — *Destinare* Most. 646 quanti. — *Conducere* Pseud. 1184 quanti. — *Subigere* Pseud. 809 minoris. — *Liberare* Most. 973 quanti. — *Indicare* Pers. 575 quanti. 661 tanti. — *Refert* Mil. 882 magni. Pseud. 102 pluris. 1085 quanti. — Rud. 966 pluris tua quam quanti illud refert mea.

Genetivi pretii. Nihili Asin. 203. Bacch. 89. 1157 (bis). 1162. 1207. Capt. 986. Cas. I 31 ut semper improbus nibilique (sic. A, rell. codd. nibilque) sis. III 4, 15. IV 3, 5. Cure. 155. 218. Men. 972. 993. Merc. 125. 440. Mil. 168. 1409. Most. 156. 245. Pers. 94 (codd. nihil). 96. 120. 179. 224. (637 pro nihilo duco). Poen. I 2, 69. III 1, 17. V 5, 21. Pseud. 239. 1086. 1103. 1104. Rud. 920. Stsch. 637. Trin. 607. 1032. Truc. II 6, 58. II 7, 3. IV 2, 51. 56. IV 3, 77. (codd. nihil.) Eun. 94. Adel. 167. 452. Titin. Com. 155, 157. Eun. Com. 154, 60 (V.) (codd. nihil). — *Quanti* Amph. 508. Bacch. 821. 1135. Capt. 145. Epid. 51 (I 1, 49.). 295 (II 2, 110) quanti emi minumo potest? („pro quanti cum emta sit, minimo pretio emta censeatur.“ Gronov. Lect. Plaut. p. 150). Merc. 221. 270. 490. 514. Most. 646. 822. 973. Pers. 575. 596. Poen. IV 2, 75. Pseud. 875. 1085. 1170. 1184. Rud. 966. 1272. 1405. Truc. II 4, 44. Eun. 74 sq. ut te redimas — Minumo: si nequeas paululo, at quanti queas. Verbum redimendi cum genet. quanti coniungitur, postquam in eodem versu abl. pretii bis antecessit. Eun. 791. 984. Heaut. 155. Adel. 249. 977. Lucil. XXX 123. Cat. r. r. e. 144, 3. c. 146, 1. Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 7. 57. Lex Aquil. de damno,

Bruns p. 40 (ter). — Magni Asin. 114. 214. 407. 460. Cist. I 1, 23. Cure. 262. Mil. 882. Pseud. 221. 578. Stich. 135. Adel. 879. Turpil. Com. 106. 169. Lucil. ex libr. inc. 11. — Parvi Aul. I 2, 34. Bacch. 558. Capt. 682. Mil. 1351. Rud. 650. 697. Trin. 102. Inc. fragm. Plaut. Gron. p. 1138, 21 parvi penditur. Andr. 526. Heaut. 715. Hecy. 513. Titin. Com. 147, 97. Ex inc. Trag. 262, 180. — Pluris Asin. 435. Bach. 630. Cure. 580. Merc. 514. Pers. 353. Pseud. 102. Rud. 966. Trin. 34. Truc. II 6, 8. Naev. Com. 7, 9. — Tanti (tantidem) Bacch. 821. Merc. prol. 16. 315. 490. Pers. 661. Adel. 200. 203. Lucil. ex inc. libr. 23. Cat. r. r. c. 22, 4. Lex Aquil. de damno, Bruns p. 40. — Minoris Epid. 522 (III 4, 85). 661 (V 1, 54). Merc. 425. Most. 215. 883. 1146. Pseud. 809. — Maximi Cas. prol. 2. Trin. 813 quod maxumist, Ritschl⁷ et Spengel secuti auctoritatem Pall., at Brix maxumumst ex communi usu loquendi. (Trin.³ Krit. Anh. p. 144 ad h. versum). Andr. 293. 574. — Plurimi Bacch. 207. — Minimi Pseud. 269. — Simpli. dupli Lex Acil. rep. C. J. n. 198, 39. — Permagni, quod Draeger I² § 201, 1 affert, nisi omnia me fallunt, nusquam legitur. — Rarioris generis exempla haec sunt: Adel. 163 huius non faciam, cum gestu quodam actoris pronuntiatum. — Aequi Mil. 784 aequi istuc facio. Heaut. 788 istuc aequi bonique facio. — Truc. II 4, 75 quidquid attulerit, boni consulas (codd. bona). Cat. orat. IX (J.) 41, 6 boni consulitis. — Multi Rud. 381 multi facit. Cat. orat. VIII (J.) 40, 5. — Terunci cum negatione coniunctum: Capt. 477 neque ridiculos iam terunci facio. — Nauci cf. supra p. 8. eum negatione: Most. 1041 homo nauci non erit. Plaut. fragm. Parasit. pig. (Gron. p. 1134, 3.) Ambo magna laude lauti: postremo ambo sumus non nauci (= graves, minime spernendi. Luc. Müller cf. supr. p. 8 Adn.). Eum. Com. 154, 10 (V.) illic nugator nili, non naucist homo, sine negatione: Naev. Com. 24, 105 eius noctem nauco (Bothe: nauci.) ducere. (cf. Lor. ad Most. 1027). Quae verba apud Cic. de divin. I 58, 132 „non habeo nauci Marsum augurem“ vulgo Ennio tribuuntur, (Kühner II § 86, 5 p. 336. Klotz, Forcellini) Ciceronis sunt non Ennii. cf. Vahlen, Eun. poes. rel. p. 136 fragm. II. Ribbeck, Trag. p. 55, fragm. II. Formulae nauci non facere in lexicis duo exempla afferuntur: Bacch. 1102 hoc servom meum non nauci facere esse ausum, et Ennius apud Cic. de div. I 58, 132 non nauci facio Marsum augurem. At in priore loco voces non nauci cum subst. servom coniungendas esse, iam supra p. 8 commemoravi, in posteriore pro facio nunc vulgo legitur habeo. Itaque formula illa apud scriptores Latinos omnino inveniri non videtur. Neque nauci facere usquam, quantum perspicio, extat. — Trioboli Poen. I 2, 168 non ego homo trioboli sum. — Flocci cum negatione: Cas. II 5, 24 cave deos flocci feceris. Cure. 713 non ego te flocci facio. Men. 423. 994. Most. 808. Rud. prol. 47. 782. 795. Stich. 285. Trin. 211. 918. Truc. II 7, 45. IV 2, 56. Iuvent. Com. 82, 6. — Most. 76 neque quod dixit flocci existumat. Eun. 411 ego non flocci pendere. sine negatione: Epid. 348 (III 2, 12) meum tergum flocci facio. Trin. 992 Di me perdant, si te flocci facio. Inc. fragm. Plaut. Gron. p. 1137, 14 flocci existumo. e. l. p. 1138, 27 flocci pendo. Eun. 303 qui illum flocci fecerim. Titin. Com. 153, 137 flocci fiet. Cat. orat. VIII (J.) 40, 3 famam flocci fecit. — Duo ablativi pretii cum verbis aestimandi coniuncti, qui iam ab Holtzio I p. 121 e. allati sunt, leguntur apud Draegerum I² § 247, 1: Plaut. fragm. illic habebit flocco iam homo lumbos meos, et Naev. Com. 24, 105 eius noctem nauco ducere. Ac prior quidem versus Casinae (Gepp. 806), quem

Pareus inseruit Asin. III 3, 111, a Studemundio (Emend. Plaut. 1871, p. 15) ex cod. A sic erutus est: fusti defloccabit iam illic homo lumbos meos. Itaque verisimile est, alterum quoque ablativi pretii exemplum tollendum esse atque cum Bothio nauici pro nauco emendandum. — Non pensi esse, quam formulam affert Draeger I² § 201, I fluxisse videtur ex Truc. IV 2, 52 ad hilum pensi (aut: tantillum pensi) iam quo capiam calceos, ubi genet. quantit. pensi ex voce hilum pendet, ut Enn. Ann. I 14 neque dispendi facit hilum. — Parvi preti Hecy. 799 deputat parvi preti. — Quantivis preti Pers. 625 nomen atque omen quantivis iamst preti. Andr. 856 videtur esse quantivis preti.

Interest, Refert. De constructione horum verborum disputaverunt nuper Hoffmann Nov. annal. 1878 p. 199 sqq. et Teuber Annal. gymnas. Berol. 1879 p. 431 sqq. Atque equidem in eo ad Teuberi sententiam accedo, quod docet, verbum interest a priscis scriptoribus semper usurpatum esse eadem significatione ac differre, diversum esse. (cf. Lor. ad Most. 394). Et ne hoc quidem praetereundum est, genetivos substant. ad haec verba nunquam adiunctos esse, ablativos qui dicuntur sing. fem. pronom. possess. mea, tua, sua etc. ad v. refert saepissime, nunquam ad v. interest. Apud Plautum interest tribus locis legitur: Bacch. 461 Triduum non interest aetatis ut maior siet. Most. 407 Pluma haud interest, patronus an cluens probior siet. Trin. 130 Quid secus est aut quid interest, dare te in manus Argentum. Fugit hic vers. Teuberum. (cf. Brix ad h. l.) Terentii exempla haec sunt: Eun. 232 sq. Adel. 76. Andr. 793. Eun. 685. Adel. 392 sq. — Multo frequentior est usus v. refert, quod praeter eos locos, quos contulit Holtze I p. 21 sq. et p. 66, invenitur: Amph. 741. Curc. 395. 459. 530. Stich. 616. Trin. 319. Huc adde eos locos, ubi refert supplendum est: Amph. 1003 quid mea? cf. Heaut. 793. Phorm. 133. 389. Hecy. 510. Adel. 913. — Rud. 1086 quid istuc tua? — Phorm. 800 quid istuc nostra? cf. 940. Adel. 677 sq. — Cum genet. pretii Mil. 882 magni. Pseud. 102 pluris. 1085 quanti. Rud. 966 pluris tua quam quanti illud refert mea. — Cum neutr. adiect. Lucil. IX 27 multum hic refert.

Genetivus Graecus. De graeco qui vocatur genetivo disseruerunt Draeger I² § 212 et Kühner II § 87, 3. Exemplis ab his collectis addenda sunt: Mil. 801 eius domi cupiet. Titin. Com. 147, 93 mei fastidis. Lucil. XXVI 41 fastidire Agamemnonis. Quinct. Atta Com. 161, 7 nihilne te populi veretur. Afran. e. l. 169, 31 nemo vereatur tui. 177, 99 quae non vereatur viri. 202, 302 tui veretur. Pacuv. Trag. 98, 183 cuius pater veretur maxime. Acc. e. l. 145, 76 tui veretur te progenitoris.

Genetivus exclamationis. Haec rara constructio ipsa quoque ad graeci sermonis normam conformata est. cf. Kühner II § 83, 3 A. 1. Apud Plautum unum extat exemplum iam ab Holtzio I p. 329 allatum, Most. 912 Di immortales, mercimoni lepidi! (om. Draeger I² § 212 ex.) cf. Catull. 9, 5 venisti. O mihi nuntii beati! Lucan. 2, 45 o miserae sortis! Prop. V 7, 12 foederis heu taciti!